

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dla

***„Lokalnego Programu Rewitalizacji
zabudowanych terenów mieszkaniowych
wykonanych w technologii OWT
w Gołdapi na lata 2007-2014”***

Gołdap, sierpień 2009r.

SPIS TREŚCI

1. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	4
2. Wprowadzenie	5
3. Opis analizowanego dokumentu	6
3.1 Cele analizowanego dokumentu.....	6
3.2 Powiązania z innymi dokumentami	6
3.3 Sposób wdrażania zapisów dokumentu.....	8
4. Zakres prognozy	9
4.1 Użyte metody przy sporządzaniu prognozy	9
4.2 Obszar oddziaływania objęty dokumentem	11
4.3 Horyzont czasowy oceny.....	14
4.4 Źródła danych.....	14
4.5 Rozpatrywane warianty	15
5. Cele wynikające ze zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska	16
5.1 Przyjęte cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, Wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	16
5.1.1 Woda	16
5.1.2 Powierzchnia ziemi / odpady	17
5.1.3 Powietrze i klimat	17
5.1.4 Fauna, flora i bioróżnorodność	18
5.1.5 Krajobraz i dziedzictwo kulturowe	19
5.1.6 Ludność i zdrowie ludzkie	20
5.2 Standardy jakości stanu środowiska.....	21
5.2.1 Normy jakości powietrza i ochrony klimatu.....	21
5.2.2 Wartości dopuszczalne poziomu dźwięku	21
5.2.3 Normy jakości wód i gruntów.....	22
6. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	23
6.1 Ocena stanu środowiska na obszarze objętym dokumentem	23
6.1.1 Geomorfologia i budowa geologiczna	23
6.1.2 Warunki klimatyczne i powietrze atmosferyczne	23
6.1.3 Hałas. Określenie terenów o podwyższonym hałasie	24
6.1.4 Zasoby wód powierzchniowych.....	25
6.1.5 Zasoby wód podziemnych	26
6.1.6 Gospodarka wodna i ściekowa.....	26

6.1.7	Gospodarka odpadami.....	26
6.1.8	Ochrona przyrody	27
6.1.9	Formy ochrony przyrody	27
6.1.10	Źródła promieniowania elektromagnetycznego.....	30
6.2	Prawdopodobne zmiany w środowisku w przyjętym horyzoncie czasowym	31
6.3	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie	31
6.4	Ocena środowiska z użyciem przyjętych celów	32
7.	Skutki oddziaływania planowanych przedsięwzięć w ramach analizowanego dokumentu	33
7.1	Opis przedsięwzięć z ich wzajemnymi powiązaniami	33
7.2	Uzasadnienie realizacji przedsięwzięć z punktu widzenia społeczno-gospodarczego	33
7.3	Opis rozwiązań alternatywnych	34
7.4	Przyjęte środki w celu uniknięcia, zmniejszenia lub zrównoważenia szkodliwego oddziaływania	34
7.5	Przewidywane oddziaływania na środowisko	34
7.5.1	Oddziaływanie transgraniczne	36
7.6	Ocena przedsięwzięć i ich alternatyw z użyciem przyjętych celów	36
8.	Rekomendacje do zastosowania w procesie przyjmowania dokumentu	38
8.1	Wymagania prawne i zobowiązania dobrowolne.....	38
8.2	Potencjalne konflikty między aspektami środowiskowymi a innymi	38
8.3	Zalecenia w procesie przyjmowania dokumentu	38
8.3.1	Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji negatywnych oddziaływań na środowisko.....	40
8.4	Zalecenia dla innych dokumentów	41
9.	Monitoring.....	42
9.1	Ocena i weryfikacja wskaźników	42
10.	Braki i trudności.....	44
11.	Spis tabel.....	45
12.	Spis rysunków	45
13.	Załączniki	45
13.1	Macierz oceny oddziaływania	45

1. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Wymagania prawne sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko Lokalnego Programu Rewitalizacji zabudowanych terenów mieszkaniowych wykonanych w technologii OWT w Gołdapi¹ (tzw. oceny strategicznej oddziaływania na środowisko) zawarte są zarówno w dyrektywie europejskiej, jak i w polskich przepisach dotyczących ochrony środowiska.

Przedmiotem oceny był projekt LPR Miasta Gołdap z 04.03.2009r.

LPR Miasta Gołdap to opracowany, przyjęty i koordynowany przez gminę wieloletni program działań zmierzający do stworzenia warunków do dalszego rozwoju określonych obszarów miasta. Celem LPR jest poprawa warunków technicznych budynków z wielkiej płyty dla zwiększenia bezpieczeństwa użytkowania oraz poprawy atrakcyjności zamieszkania.

Przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko projektu LPR odnosiła się do oceny wpływu przyjętych celów i działań na środowisko i jego zasoby.

Przy określaniu potencjalnych niekorzystnych oddziaływań na środowisko brano pod uwagę:

- oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska i potencjalne ich skutki,
- zasoby dziedzictwa kulturowego,
- ochronę i użytkowanie zasobów naturalnych (w tym jakość i ilość wody, jakość powietrza, hałas, odpady stałe),
- zagospodarowanie przestrzenne.

Celem Prognozy jest również identyfikacja i ocena stopnia oraz sposobu uwzględnienia aspektów środowiskowych w analizowanym dokumencie.

W Prognozie odniesiono się także do niezbędnych modyfikacji LPR tak, by w jak największym stopniu był on spójny i komplementarny z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz innymi dokumentami programowymi. Analizowano również możliwości eliminacji lub ograniczenia niepożądanych i nieakceptowanych celów i działań zapisanych w LPR.

Przeprowadzona analiza wykazała, że wdrożenie działań LPR będzie miało zasadniczo pozytywny wpływ na środowisko i jego zasoby, a przyjęte założenia oraz planowane działania mogą spowodować poprawę istniejącego stanu środowiska i warunków życia mieszkańców miasta.

Jednak w niektórych przypadkach realizacja zapisów LPR może powodować ujemny wpływ na określone elementy środowiska i mieszkańców miasta. Negatywne efekty, które wiążą się najczęściej z działaniami inwestycyjnymi i które nie są całkowicie do uniknięcia, powinny w każdym przypadku być analizowane i minimalizowane.

Analizowany LPR w większości swoich zapisów obejmuje odwołania i cele związane z zapewnieniem zrównoważonego rozwoju miasta. Po rozszerzeniu ich o niezbędne korekty / rekomendacje wynikające z niniejszej analizy, będzie można wskazywać ją jako dokument, z którym powinny być zgodne wszystkie pozostałe ważne i strategiczne dokumenty wewnętrzne miasta Gołdap.

¹ dalej LPR

2. Wprowadzenie

Podstawą prawną wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Gołdap są zapisy ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko², która wprowadza do polskiego prawodawstwa zapisy Dyrektywy Parlamentu i Rady Europy Nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny skutków niektórych planów i programów na środowisko (tzw. Dyrektywa SEA³). Przepisy ustawy odnoszą się również do zapisów Dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska oraz Dyrektywy 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE.

Prognozę wykonano w oparciu o projekt LPR z 04.03.2009r.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie, organ opracowujący zmianę LPR, wystąpił do właściwych organów w celu określenia zakresu wymaganego dla niniejszej prognozy:

- pismo znak GPO-LPR/6/09 z 09.07.2009r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie
- pismo znak GPO-LPR/7/09 z 09.07.2009r. do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie

Powyższe organy ustaliły zakres informacji, zgodny z art. 51 ust.2 z uwzględnieniem art. 52. ust.1 UOOS:

- pismo znak RDOŚ-28-WOOS-6613-01-064/09MT z 21.07.2009r.
- opinia znak ZNS-430-52/28/W/2009 z 06.08.2009r.

Przygotowana prognoza powinna być poddana konsultacjom społecznym wraz z opracowanym projektem LPR. Organ opracowujący projekt dokumentu jest zobowiązany wziąć pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie ww. organów oraz rozpatrzyć uwagi i wnioski zgłoszone w wyniku udziału społeczeństwa w procesie konsultacji społecznych. Następnie, po zatwierdzeniu projektu dokumentu, powinien on być udostępniony społeczeństwu wraz z informacją w jaki sposób ocena środowiskowa została uwzględniona.

² zwanej dalej UOOS

³ zwanej dalej DSEA

3. Opis analizowanego dokumentu

3.1 Cele analizowanego dokumentu

Celem głównym „Lokalnego programu rewitalizacji zabudowanych terenów mieszkaniowych wykonanych w technologii OWT w Gołdapi” jest poprawa warunków technicznych budynków z wielkiej płyty dla zwiększenia bezpieczeństwa użytkowania oraz poprawy atrakcyjności zamieszkania.

Celami szczegółowymi ww. programu są przede wszystkim:

- w sferze przestrzenno-architektonicznej:
 - poprawa warunków technicznych budynków mieszkalnych „z wielkiej płyty”,
 - poprawa estetyki zabudowy miasta;
- w sferze społecznej:
 - poprawa atrakcyjności zamieszkania w budynkach mieszkalnych „z wielkiej płyty”,
 - wzrost dostępności usług;
- w sferze gospodarczej:
 - rozwój działalności usługowej,
 - wzrost aktywności gospodarczej mieszkańców miasta,
 - powstawanie nowych miejsc pracy/ spadek bezrobocia.

3.2 Powiązania z innymi dokumentami

LPR Miasta Gołdap jest jednym z wielu dokumentów o charakterze planistycznym, opracowanym na potrzeby programowania rozwoju społeczno-gospodarczego miasta. Zapisy Programu zgodne są z najważniejszymi dokumentami planistycznymi określającymi politykę rozwoju kraju i województwa.

Koncepcja oraz zakładane założenia w LPR są zgodne z założeniami i celami **Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015**, w tym w szczególności z następującymi priorytetami:

- poprawa stanu infrastruktury podstawowej: technicznej i społecznej,
- wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości,
- budowa zintegrowanej wspólnoty, systemu bezpieczeństwa i zasad współpracy,
- rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej kraju.

LPR realizuje bezpośrednio również cele zawarte w **Narodowej Strategii Spójności** poprzez tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości, przeciwdziałaniu ubóstwa i zapobieganiu wykluczeniu społecznemu jednocześnie dążąc do przyspieszenia rozwoju miasta, przeciwdziałania marginalizacji i peryferyzacji obszarów problemowych. Tym samym, umożliwia to również realizację celów Strategii Lizbońskiej, kładących duży nacisk na wzmocnienie spójności społecznej.

Miasto Gołdap podejmując działania rewitalizacyjne rozumianych jako proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych częściach miasta przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego i do ożywienia gospodarczego oraz humanizacji osiedli budowanych z wielkiej płyty.

Realizacja założeń w LPR poprzez podjęte działania w zakresie rewitalizacyjnym wpisuje się również w cele **Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013**.

LPR odpowiada także stawianym celom w **Koncepcji Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju**. Poprzez swoje działania wpłynie on na poprawę zagospodarowania przestrzennego i planowania przestrzennego w skali gminy i regionu.

Założenia i przyjęte cele LPR wpisują się również w realizację zapisów **Strategii Długofalowego Rozwoju Sektora Mieszkaniowego na lata 2005-2025**, której cele strategiczne odnoszą się do realizacji zadań na płaszczyznach odpowiadających podstawowym obecnie deficytom cywilizacyjnym w mieszkalności.

LPR wpisuje się również w założenia programowe i przyjęte cele programów operacyjnych obecnej perspektywy finansowej, umożliwiających wypełnienie celów ww. dokumentów strategicznych i jednocześnie przyspieszyć proces osiągnięcia zobowiązań Polski wynikających z wejścia do Unii Europejskiej. Cele i działania LPR wpisują się w priorytety m.in.:

- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko
- Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury
- Programów Operacyjnych Europejskiej Współpracy Terytorialnej

Także na poziomie regionalnym LPR wpisuje się w realizację najważniejszych dokumentów strategicznych dla województwa warmińsko-mazurskiego:

- **Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020**
LPR to szereg działań zmierzających do zdynamizowania rozwoju miasta poprzez oddziaływanie na wiele sfer jego funkcjonowania, jak również rozległy horyzont czasowy procesu, na który składa się zarówno czas wdrażania ustalonych zadań, jak i czas rzeczywistego funkcjonowania odmienionej przestrzeni miejskiej.
- **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego**
Realizacja działań przyjętych w LPR umożliwi osiągnięcie celu nadrzędnego jakim jest „*uksztaltowanie rozwoju przestrzennego województwa tak, by było to atrakcyjne, przyjazne i wyjątkowe miejsce zamieszkania, wypoczynku oraz rozwoju społeczno-gospodarczego w kraju i Europie*”.
- **Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014 wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2010**
Zgodność LPR w ww. dokumentami przejawia się w m.in. punkcie: ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody; dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski oraz ochrona klimatu.

Cele i działania LPR są zgodne i wpisują się też w realizację przyjętych dokumentów strategicznych i planistycznych na poziomie gminy:

- Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego
- Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Gołdap
- Program Ochrony Środowiska miasta Gołdap
- Plan gospodarki odpadami dla Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna”

3.3 Sposób wdrażania zapisów dokumentu

LPR odnosi się w swojej strukturze do określonych celów i przyjętych działań. Zostały one podzielone na:

- planowane zadania przestrzenne (techniczno-materialne) na obszarze rewitalizowanym, obejmujące m.in.:
 - działania dotyczące rozwoju infrastruktury technicznej,
 - działania dotyczące remontów i renowacji istniejących zasobów mieszkaniowych,
 - działania dotyczące rozwoju infrastruktury społecznej.
- planowane zadania społeczne na obszarze rewitalizowanym, obejmujące m.in.:
 - działania dotyczące rozwoju zasobów ludzkich,
 - działania dotyczące przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu,
 - działania dotyczące walki z patologiami społecznymi,
 - działania dotyczące tworzenia równych szans,
 - działania na rzecz aktywizacji środowisk dziecięcych i młodzieżowych.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację LPR jest Burmistrz Gołdapi. Za realizację poszczególnych zadań, ujętych w LPR odpowiadają Prezes Spółdzielni Mieszkaniowej w Gołdapi oraz Prezes Administracji domów mieszkalnych Sp. z o.o. Będą oni odpowiedzialni m.in. za:

- inicjowanie realizacji zadań;
- terminową realizację zadań;
- nadzorowanie prac zespołu realizującego poszczególne zadania;
- zgłaszanie wszelkich problemów i nieprawidłowości;
- realizację zadań zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie złożonym do Regionalnego Programu Operacyjnego „Warmia i Mazury” 2007-2013.
- przedstawianie sprawozdań Burmistrzowi.

4. Zakres prognozy

4.1 Użyte metody przy sporządzaniu prognozy

Przeprowadzenie prognozy oddziaływania na środowisko w ramach postępowania strategicznej oceny oddziaływania dla planów i programów polega m.in. na identyfikacji możliwych do ustalenia skutków środowiskowych oraz zapewnieniu uwzględnienia uwarunkowań ekologicznych, ekonomicznych i społecznych we wczesnej fazie procesu podejmowania decyzji. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko umożliwia również analizę rozwiązań alternatywnych oraz wskazanie i włączenie wskaźników monitorowania skutków środowiskowych.

Celem Prognozy jest identyfikacja i ocena stopnia oraz sposobu uwzględnienia aspektów środowiskowych w LPR Miasta Gołdap.

W Prognozie odniesiono się także do niezbędnych modyfikacji analizowanego dokumentu tak, by w jak największym stopniu był on spójny i komplementarny z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz innymi dokumentami programowymi. Analizowano również możliwości eliminacji lub ograniczenia niepożądanych i nieakceptowanych celów i działań zapisanych w LPR. Choć konieczne jest wyraźne podkreślenie, że rolą Prognozy nie jest zasadnicza zmiana LPR.

Jako punkt wyjścia przyjęto, że prace nad Prognozą powinny zapewnić/umożliwić:

- identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych realizacji LPR;
- identyfikację potencjalnych pól konfliktów przyrodniczo-przestrzennych;
- identyfikację sprzeczności z ustaleniami innych dokumentów programowych lub z wymogami prawa;
- wskazanie znaczących aspektów środowiskowych w poszczególnych obszarach LPR;
- identyfikację i eliminację tych celów, priorytetów i kierunków rozwoju, których negatywne skutki środowiskowe pozostają w sprzeczności z wymogami prawa;
- wskazanie metod ograniczania negatywnych (ale akceptowalnych) oraz wzmacniania pozytywnych (preferowanych) skutków środowiskowych realizacji LPR;
- wskazanie rozwiązań alternatywnych, mogących zmniejszyć obciążenia środowiska;
- określenie listy wymogów koniecznych do spełnienia podczas realizacji przedsięwzięć przewidzianych w ramach LPR;
- określenie listy wskaźników pozwalających monitorować i oceniać realizację LPR;
- określenie obszarów niepewności i ryzyka opracowywanej Prognozy.

Uwzględniając istniejące ograniczenia, związane m.in. z poziomem uogólnienia danych i informacji wyjściowych, należy zwrócić uwagę na pewne kwestie:

- dokument jakim jest LPR, bezpośrednio nie powoduje skutków środowiskowych;
- źródłem potencjalnych skutków środowiskowych będzie realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych;
- różne oddziaływania środowiskowe uwidaczniać się będą co najmniej w dwóch wymiarach:
 - przestrzennym – poprzez zmiany stanu środowiska,
 - systemowym – poprzez wpływ na możliwość realizacji wymogów zrównoważonego rozwoju,
- zmiany w środowisku są spowodowane wieloma czynnikami, przez co różne przedsięwzięcia mogą mieć zróżnicowany wpływ na środowisko;
- Prognoza nie może precyzyjnie określić skutków środowiskowych planowanych przedsięwzięć, tym samym odnosi się do rodzajów potencjalnych zdarzeń i dokonuje przede wszystkim oceny jakościowej skutków.

Niniejszą Prognozę opracowano wykorzystując metodykę opartą o ocenę ekspercką oraz w oparciu o najlepszą wiedzę i doświadczenie autorów.

Przy określaniu potencjalnych niekorzystnych oddziaływań na środowisko brano pod uwagę:

- oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska i potencjalne ich skutki,
- zasoby dziedzictwa kulturowego,
- ochronę i użytkowanie zasobów naturalnych (w tym jakość i ilość wody, jakość powietrza, hałas, odpady stałe),
- zagospodarowanie przestrzenne.

W ramach analizy zakresu oddziaływania LPR, oceniono w jaki sposób planowane działania:

- 1) woda
 - a) będą miały wpływ na jakość wód powierzchniowych i/lub podziemnych wg przyjętych standardów
 - b) będą miały wpływ na system hydrogeologiczny
 - c) będą miały wpływ na zużycie zasobów wód
- 2) powierzchnia ziemi
 - a) pomogą chronić właściwości powierzchni ziemi
 - b) będą miały wpływ na tereny zanieczyszczone
 - c) będą promowały gospodarkę odpadami w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem zmniejszeniem ilości deponowanych odpadów i likwidacji składowisk
- 3) powietrze, klimat
 - a) będą prowadziły do redukcji zanieczyszczeń powietrza
 - b) będą prowadziły do redukcji emisji gazów cieplarnianych
 - c) będą miały wpływ na poprawę efektywności energetycznej
 - d) będą miały wpływ na korzystanie ze źródeł odnawialnych
 - e) będą prowadziły do redukcji zanieczyszczeń transportowych
- 4) fauna, flora, bioróżnorodność
 - a) będą wspierały przyjęte cele w zakresie zwiększenia bioróżnorodności
 - b) będą poprawiały jakość i/lub ilość obszarów chronionych, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów w sieci Natura 2000
- 5) krajobraz, dziedzictwo kulturowe
 - a) będą miały wpływ na ochronę krajobrazu przed rozwojem terenów zurbanizowanych
 - b) będą wspierały ochronę bądź odtworzenie cennego krajobrazu kulturowego
 - c) będą ułatwiały ochronę dziedzictwa kulturowego
 - d) będą wspierały rozwój przestrzenny, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju
 - e) będą podnosiły poziom ochrony przeciw naturalnym zagrożeniom
- 6) ludność, ochrona zdrowia
 - a) będą umożliwiały zmniejszenie ekspozycji ludności na hałas
 - b) będą próbowały ograniczyć powiązane ze środowiskiem ryzyka dla zdrowia i życia

Analiza oddziaływania została przeprowadzona na najniższym, dostępnym szczeblu określonych w projekcie LPR przedsięwzięć i zadań. Przy identyfikacji elementów składowych planowanych działań i potencjalnego wpływu na środowisko, grupy społeczne i dobra materialne, zastosowano metodę macierzową, dostosowaną do rodzaju i skali przedsięwzięć. Zestaw przeanalizowanych kryteriów bazowych, objął kilkadziesiąt najważniejszych z punktu oddziaływania inwestycji na środowisko oraz wymogów ochrony środowiska. Opracowana macierz objęła 315 pól. Do opracowania macierzy przyjęto 7-stopniową skalę oceny oddziaływania planowanych działań w ramach LPR, które następująco zdefiniowano jako:

- *Wzmacniające (W)* – służące bezpośrednio ochronie środowiska;
- *Korzystne (K)* – istotnie zwiększające szansę lub tempo minimalizacji oddziaływania na środowisko;
- *Potencjalnie Korzystne (PK)* – korzyści środowiskowe przeważają w sposób jednoznaczny nad ewentualnymi skutkami negatywnymi, jednak ich osiągnięcie nie jest zagwarantowane i wymaga spełnienia dodatkowych warunków;
- *Neutralne (N)* – nie można zidentyfikować istotnych (znaczących) pól wzajemnych oddziaływań (ani pozytywnych, ani negatywnych) poszczególnych działań z priorytetami ochrony środowiska;
- *Potencjalnie Negatywne (PN)* – koszty/negatywne skutki środowiskowe równoważą lub przewyższają możliwe pozytywy, związane z realizacją przedsięwzięć, jednak ujemny bilans w tym zakresie jest uzależniony od sposobu, lokalizacji lub innych czynników związanych z realizacją danego działania (innymi słowy możliwe jest, przynajmniej częściowe wyeliminowanie negatywnych skutków, pod warunkiem odpowiedniej realizacji działania);
- *Niekorzystne/Hamujące (H)* – realizacja określonego działania, niesie ze sobą niemożliwe do uniknięcia koszty środowiskowe, przeważające ewentualne (o ile występują) pozytywy w tym zakresie;
- *Konflikt (F)* – realizacja danego działania niesie ze sobą niemożliwe do uniknięcia konflikty z innymi celami lub wymogami ochrony środowiska, praktycznie wykluczając możliwość ich osiągnięcia.

Opracowana macierz, stanowi załącznik do niniejszego Raportu. Przyjęta metoda analizy pól konfliktów, pozwala identyfikować potencjalne kolizje, a nie oceniać je w kategoriach rachunku kosztów-korzyści. Należy zatem zwrócić uwagę, że porównywanie ilości oraz próby zrównoważenia wskazań pozytywnych i negatywnych w celu ustalenia czy określone działanie bądź inwestycja jest mniej lub bardziej „przyjazna dla środowiska” jest nieuzasadnione. Mimo najlepszej wiedzy autorów Prognozy, możliwe jest wystąpienie potencjalnych konfliktów w przypadku realizacji niektórych działań w zakresie, dla których analiza celów nie wykazywała oddziaływań potencjalnie negatywnych.

Opis stanu środowiska, z uwzględnieniem planowanego przedsięwzięcia, przygotowany został w oparciu o dostępne wyniki monitoringu środowiska, prowadzone przez odpowiednie służby na terenie miasta Gołdap.

Prognoza wielkości oddziaływania na środowisko sporządzona została w oparciu o wiedzę i doświadczenie autorów raportu, przy wykorzystaniu istniejących materiałów w zakresie skutków dla środowiska podobnych dokumentów oraz przedsięwzięć.

4.2 Obszar oddziaływania objęty dokumentem

Gołdap to 13,5-tysięczne miasto w północno-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie gołdapskim. Gołdap otrzymała prawa miejskie w 1573r. Obszar gminy Gołdap zajmuje powierzchnię 362 km² (w tym samo miasto – 17 km²).

Gmina Gołdap położona jest na skraju Garbu Szeskiego, nad Gołdą, dopływem Węgorapy, w obrębie kilku jednostek fizycznogeograficznych – podprovincji Pojezierza Wschodnio-bałtyckiego. Zachodnia część gminy należy do makroregionu Pojezierze Mazurskie, wschodnia zaś do makroregionu Pojezierze Litewskie. Gmina leży ponadto w obrębie następujących mezoregionów: Puszczy Rominckiej, Krainy Węgorapy, Wzgórz Szeskich i Pojezierza Zachodniosuwalskiego.

Gmina oddalona jest o ok. 3 km od granicy z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej.

Przez wiele lat historii na terenie miasta, mimo wielu zniszczeń i kataklizmów, które od lat prześladowały miasto, zostały liczne ślady i zabytki, wśród których można wymienić:

- konkatedra NMP Matki Kościoła (poewangelicka) z 1560, odbudowana po zniszczeniach wojennych w latach 80. XX wieku
- kościół św. Leona z 1894
- wieża ciśnień z przełomu XIX i XX wieku
- kamienice z XIX w.

Na terenie miasta, jak i w jego bezpośredniej okolicy występują liczne stanowiska archeologiczne, i pojedyncze ślady świadczące o działalności człowieka na tym terenie na przestrzeni dziejów.

Należy zaznaczyć, że na terenie miasta nie występują zabytki wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO, ani też takie, które zostałyby uznane za Pomnik Historii.

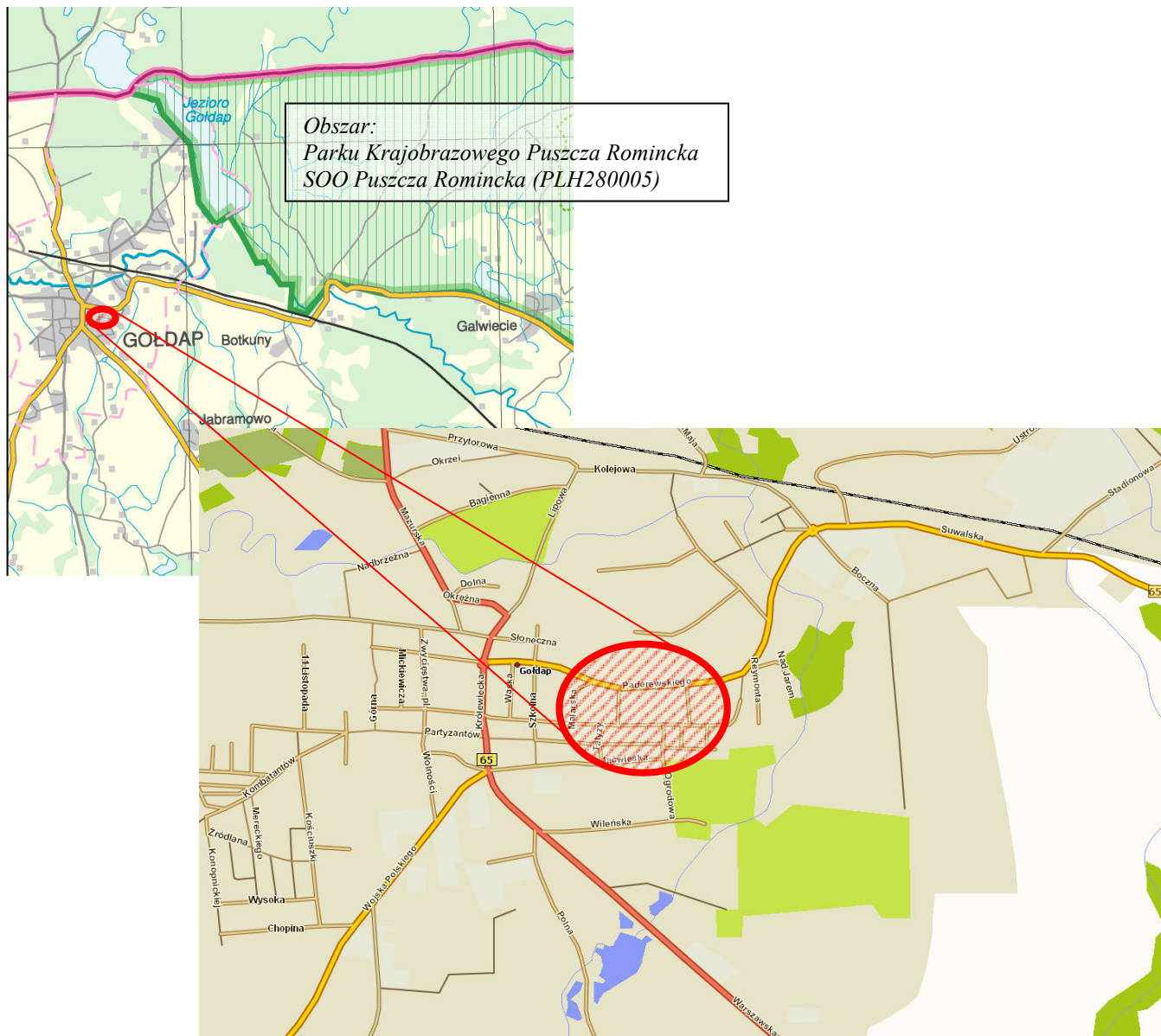
Obszar wyznaczony w LPR jako tereny wyznaczone do rewitalizacji przedstawia poniższe zestawienie ulic miasta Gołdap:

- Armii Krajowej 17
- Armii Krajowej 19
- Armii Krajowej 21
- Armii Krajowej 34B
- Emilii Plater 2
- Emilii Plater 4
- Os. E. Plater 6
- Os. E. Plater 23
- Os. E. Plater 24
- Paderewskiego 16
- Paderewskiego 16A
- Paderewskiego 18
- Paderewskiego 20
- Malarska 2
- Malarska 6
- Ks. Popiełuszki 3
- Emilii Plater 1
- Emilii Plater 3
- Paderewskiego 22

Wyznaczony obszar rewitalizacji zaznaczono na poniższej mapie.

Rysunek 1 Planowany obszar oddziaływania rewitalizacji w mieście Ostróda

Źródło: opracowanie własne

4.3 Horyzont czasowy oceny

W analizowanym dokumencie przyjęto okres programowania na lata 2009 – 2015, z możliwością aktualizacji i wydłużenia czasu realizacji do roku 2015.

W związku z powyższym, okres potencjalnych oddziaływań odniesiono do powyższego okresu, tj. do 2015r.

Rokiem bazowym do oceny aktualnej sytuacji przyjęto stan na dzień 31.12.2008r⁴.

4.4 Źródła danych

W ramach analizy SEA wykorzystano aktualne przepisy prawa polskiego oraz wspólnotowego, raporty i sprawozdania o stanie środowiska, dane Głównego Urzędu Statystycznego, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Wojewódzkiego, literaturę fachową oraz m.in. następujące źródła danych:

- 1) Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007-2015
- 2) Narodowa Strategia Spójności
- 3) Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013
- 4) Koncepcja Polityka Przestrzennego Zagospodarowania Kraju
- 5) Strategia Długofalowego Rozwoju Sektora Mieszkaniowego na lata 2005-2025
- 6) Narodowa Strategia Rozwoju Kultury 2004- 2013
- 7) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013
- 8) Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007-2013
- 9) programy operacyjne Europejskiej Współpracy Terytorialnej
- 10) Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020
- 11) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego
- 12) Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014
- 13) Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2010
- 14) Strategia Rozwoju Kultury w Województwie Warmińsko-Mazurskim do roku 2015
- 15) Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko-Mazurskim
- 16) Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Gołdap
- 17) Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego dla miasta Gołdap
- 18) Program Ochrony Środowiska miasta Gołdap
- 19) Plan gospodarki odpadami dla Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna”
- 20) Implementation of directive 2001/42 on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment
- 21) Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007-2013
- 22) The SEA manual a sourcebook on strategic environmental assessment of transport infrastructure plans and programmes
- 23) A Handbook on Environmental Assessment of Regional Development Plans and EU Structural Funds Programmes
- 24) SEA and Integration of the Environment into Strategic Decision-Making

⁴ W przypadku braku danych dla wskazanego punktu odniesienia, przyjęto dane na 31.12.2007r.

- 25) The Relationship between the EIA and SEA Directives – Final Report to the European Commission
- 26) Podstawy metodyczne sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla potrzeb planowania przestrzennego
- 27) Zarządzanie obszarami Natura 2000
- 28) Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000. Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów Artykułów 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG Podręcznik dobrych praktyk wykonywania opracowań środowiskowych dla dróg krajowych.
- 29) Zarządzanie obszarami Natura 2000. postanowienia artykułu 6 dyrektywy „siedliskowej” 92/43/EWG

4.5 Rozpatrywane warianty

Uwzględniając przyjętą metodykę, przeanalizowano planowane do realizacji w ramach LPR działania. Podczas oceny odniesiono się do panujących trendów oraz ewentualnego zaniechania planowanych działań (wariant „0”). Rozpatrywano również wariant zaproponowany w LPR oraz wariant najbardziej korzystny dla środowiska, tj. uwzględniający cele ochrony środowiska w poszczególnych dziedzinach oraz proponowane rekomendacje.

Warto zaznaczyć, że w przypadku wariantu „0” nastąpi rozproszenie działań w poszczególnych obszarach znajdujących się w LPR, co może skutkować potencjalnymi konfliktami. Brak LPR dodatkowo utrudni koordynację działań oraz ograniczy możliwość współpracy administracji miasta z jego mieszkańcami, innymi instytucjami oraz podmiotami gospodarczymi, a tym samym hamować będzie rozwój miasta, również w zakresie środowiskowym.

5. Cele wynikające ze zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska

5.1 Przyjęte cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, Wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Tłem do oceny zmian LPR, są przyjęte cele ochrony środowiska na poziomie międzynarodowym, Wspólnotowym i krajowym. Dla potrzeb tego opracowania przyjęto cele wynikające przepisów i umów międzynarodowych oraz krajowego prawa ochrony środowiska.

Oceniając po kolei stopień uwzględnienia wymogów, czy priorytetów ochrony środowiska określonych w dokumentach takich jak Strategia Lizbońska i Strategia Goeteborska czy Szósty Program Działań na Rzecz Środowiska „Środowisko 2010: Nasza Przyszłość, Nasz wybór” na lata 2001-2010, można stwierdzić, że w odniesieniu do dziedzin, które stanowić będą pole działań w ramach LPR nie występują zasadnicze rozbieżności.

5.1.1 Woda

Na poziomie międzynarodowym zagadnienia związane z ochroną wód oraz gospodarką wodną reguluje kilka konwencji:

- *Konwencja o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego z 1974r.*, która reguluje zagadnienia związane z kompleksową ochroną środowiska morskiego Morza Bałtyckiego.
- *Konwencja Helsińska o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego z 1992r.* (II Konwencja Helsińska). Nowa Konwencja Helsińska wzmacnia zobowiązania stron w porównaniu do Konwencji z 1974 roku. Zgodnie z Art. 7 Konwencji Helsińskiej, każde przedsięwzięcie, które może mieć negatywny wpływ na środowisko Morza Bałtyckiego wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz powiadomienia Komisji Helsińskiej i państw stron, które mogą być narażone na transgraniczne oddziaływanie planowanej działalności.
- *Konwencja o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych z 1992r.*, która określa zasady umów o współpracy na wodach granicznych w zakresie ochrony środowiska, zapobiegania i przeciwdziałania zanieczyszczeniu środowiska oraz zapewnienia racjonalnego wykorzystania wód przez państwa będące członkami Europejskiej Komisji Gospodarczej Narodów Zjednoczonych.

Także Wspólnota Europejska dużą rolę przywiązuje do ochrony wód. Kierunkową rolę w tym zakresie odgrywają *Ramowa Dyrektywa Wodna* wraz z wieloma dyrektywami córkami. Dyrektywa Wodna ustala wymagania jakościowe w stosunku do zrównoważonej gospodarki wodnej. Szczególnie istotne są zapisy *Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych* – ma ona na celu zredukować zanieczyszczenie wody wskutek niewystarczającego oczyszczania ścieków oraz *Dyrektywy wody pitnej*, która określa wartości graniczne dla zanieczyszczeń wody przeznaczonej do spożycia.

W obszarze ochrony wód morskich Parlament Europejski przyjął *Europejską Strategię Morską* oraz *Strategię Tematyczną na rzecz ochrony i zachowania środowiska morskiego*.

5.1.2 Powierzchnia ziemi / odpady

Z ochroną powierzchni ziemi związanych jest wiele aspektów. Jednym z nich jest oszczędne gospodarowanie gruntem i powierzchnią ziemi, tak by minimalizować ilość dodatkowo zajmowanych powierzchni gruntów. Powyższe podejście jest także ważne z punktu korzystania z zasobów naturalnych, do czego odnosi się *Strategia tematyczna w sprawie zrównoważonego wykorzystywania zasobów naturalnych*, przyjęta przez Parlament Europejski w 2007r.

Istotnym elementem ochrony powierzchni ziemi jest również zapobieganie jej erozji. W tym zakresie ważną rolę odgrywa *Protokół w sprawie stosowania konwencji alpejskiej z 1991 roku w zakresie ochrony gleby*.

Bardzo ważne jest również unikanie wytwarzania odpadów i recyklingu odpadów. Podstawowym celem Wspólnoty Europejskiej jest unikanie wytwarzania odpadów, wspieranie ponownego ich wykorzystywania, recyklingu i utylizacji w celu zmniejszenia oddziaływania na środowisko. Długoterminowym celem jest wdrożenie gospodarowania w ramach obiegu zamkniętego.

W Polsce cele w zakresie gospodarki odpadami określa obecnie *Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010*.

5.1.3 Powietrze i klimat

Zwiększający się poziom zanieczyszczeń powietrza oraz stopniowych zmian klimatu, spowodował przyjęcie w 1992r. w Rio de Janeiro *Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu*, mającej na celu redukcję gazów cieplarnianych. Konsekwencją Konwencji było stopniowe podpisanie przez większość państw w 1997r. *Protokołu z Kyoto*, zakładającego redukcję emisji sześciu gazów cieplarnianych (CO₂, CH₄, N₂O, SF₆, HFCs, PFCs) w okresie 2008-2012 łącznie o 5% poniżej poziomu z 1990r. Unia Europejska początkowo zobowiązała się do redukcji gazów o 8%, by w późniejszym okresie (2007r.) zwiększyć swoje zobowiązania do co najmniej 20 proc. w porównaniu z rokiem 1990 do roku 2020 (a nawet 30% o ile uda się uzyskać porozumienie międzynarodowe w tym zakresie).

Celem strategicznym *Polityki Klimatycznej Polski* jest współdziałanie Polski w dążeniach wspólnoty międzynarodowej do ochrony klimatu. Szczególnie w sektorach energetycznym, przemyśle, transporcie i gospodarce leśnej należy zredukować emisję gazów cieplarnianych. Działania w sektorze gospodarki leśnej powinny ponadto prowadzić do zwiększenia zdolności związania dwutlenku węgla. Cele ten ma być osiągnięty poprzez szereg działań w różnej perspektywie czasowej i na różnych poziomach władzy.

Warto też odnieść się do innych celów w tej dziedzinie, przyjętych na poziomie międzynarodowym. Takim dokumentem z pewnością jest *Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości*, sporządzona w Genewie dnia 13 listopada 1979r. Przedmiotem Konwencji jest ochrona człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza poprzez podejmowanie działań polegających na zapobieganiu powstawaniu, dążenie do ograniczenia zanieczyszczeń oraz jego zmniejszaniu, włączając w to transgraniczne zanieczyszczenie powietrza na dalekie odległości. Do Konwencji Genewskiej zostało sporządzonych 8 protokółów z czego Polska podpisała i ratyfikowała tylko jeden.

Inną ważną kwestię związaną z ochroną atmosfery, reguluje *Konwencja w sprawie ochrony warstwy ozonowej* (Konwencja Wiedeńska z 22 marca 1985 roku). Celem Konwencji jest regularne prowadzenie pomiarów zawartości ozonu w atmosferze, pomiarów promieniowania ultrafioletowego słońca – zakresu UV-B oraz badania skutków osłabienia warstwy ozonowej w środowisku.

Z realizacją ww. Konwencji związany jest bezpośrednio *Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową* z 16 września 1987 roku. Celem Protokołu jest redukcja zużycia i produkcji substancji niszczących warstwę ozonową. Protokół zobowiązuje do redukcji zużycia i produkcji substancji zubażających warstwę ozonową zgodnie z przyjętym harmonogramem.

Na poziomie Wspólnotowym warto odnieść się do:

- *Strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza*, która wytycza cele i działania w ramach polityki europejskiej na rzecz jakości powietrza do 2020r.
- *Dyrektywy w sprawie krajowych pułapów emisji*, która wyznacza na poziomie państw członkowskich pułapy (limity) emisji czterech najważniejszych czynników zanieczyszczających powietrze (tlenki azotu, dwutlenek siarki, niemetanowe lotne związki organiczne i amoniak), szkodliwych dla zdrowia ludzi i środowiska.
- *Dyrektywy w sprawie jakości powietrza otaczającego i czystego powietrza dla Europy*, która jest jednym z głównych narzędzi w ramach strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza. Jest to zarazem pierwsza dyrektywa UE określająca limity stężeń PM_{2.5} (drobnych cząstek stałych).

Nie mniej istotne dla osiągnięcia zakładanych celów są również przepisy regulujące ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu (m.in. *Biała Księga Europejska Polityka Transportowa 2010*), zwiększenie efektywności energetycznej czy wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Na terenie całej Unii Europejskiej udział energii odnawialnej w stosunku do zużycia energetycznego ma wynieść do roku 2010 12 %.

W Polsce przyjęto za cel wzrost udziału energii odnawialnej w całkowitym zużyciu energii z poziomu 2,6 % (2005) na 7,5 % w roku 2010 i wzrost do 9,0 % w roku 2015.

5.1.4 Fauna, flora i bioróżnorodność

Bardzo dużą rolę w naszym życiu odgrywa przyroda i jej ogromna bioróżnorodność. Ochrona świata zwierząt i roślin jest treścią wielu umów międzynarodowych, m.in.:

- *Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe*, zwłaszcza jako środowisko bytowania ptactwa wodnego (tzw. *Konwencja Ramsarska*) z 2 lutego 1971r.). Celem Konwencji jest ochrona i utrzymanie obszarów wodno-błotnych (według konwencji, obszarami wodno-błotnymi są tereny bagien, błot i torfowisk lub zbiorniki wodne naturalne, sztuczne stałe i okresowe, o wodach stojących lub płynących) wraz z populacją ptactwa wodnego zamieszkującego te tereny lub choćby czasowo na nich przebywającymi.
- *Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem* (tzw. *Konwencja Waszyngtońska*) z 3 marca 1973r. Celem Konwencji jest ochrona poprzez reglamentację i kontrolę międzynarodowego handlu dzikimi gatunkami roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem, a także ich częściami i produktami z nich pochodzącymi.
- *Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych* (tzw. *Konwencja Berneńska*) z 19 września 1979r.). Celem Konwencji jest ochrona gatunków zagrożonych i ginących roślin i zwierząt oraz ich naturalnych siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw.

- *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt* (tzw. *Konwencja Bońska*) z 23 czerwca 1979r. Celem Konwencji jest ochrona zagrożonych wyginięciem wędrownych gatunków dzikich ssaków, ptaków, gadów i ryb wymienionych w załącznikach I i II do Konwencji. Polskie prawo ochrony przyrody uwzględnia ochronę zwierząt gatunków wędrownych, a dla najbardziej zagrożonych gatunków wdrażane są krajowe programy ochrony, np. *Program ochrony nietoperzy* czy *Krajowy program ochrony ryb wędrownych*.
- *Konwencja o różnorodności biologicznej* sporządzona w Rio de Janeiro 5 czerwca 1992r. Celem Konwencji jest zachowanie i ochrona pełnej różnorodności form życia w biosferze poprzez ich ochronę i rozsądne, oszczędne użytkowanie. Ochrona różnorodności biologicznej jako elementu ochrony środowiska jest zagwarantowana w Polsce przez Konstytucję i liczne akty prawne.

Na poziomie Wspólnoty bardzo dużą rolę odgrywają:

- Dyrektywa w sprawie ochrony dzikich ptaków z 1979r.
- Dyrektywa w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory z 1992r.

które stanowią realizację powyższych zobowiązań międzynarodowych.

Dyrektywa Siedliskowa ma na celu ogółouropejską ochronę dzikich gatunków, a także ma zapewnić powiązanie i ochronę tych siedlisk. Połączenie w sieciach ma służyć (od-)tworzeniu i rozwojowi współzależności ekologicznej a także wsparciu procesów rozprzestrzeniania się i ponownego osiedlania zwierząt. Dyrektywa ta tworzy sieć obszarów chronionych zwanych obszarami Natura 2000. Ten system chronionych obszarów uzupełniają tereny chronione dyrektywą ptasią. Przy tworzeniu tych obszarów wykorzystano założenia i wyniki projektu CORINE, zwłaszcza CORINE Biotopes, wskazującego najcenniejsze ostoje przyrody o znaczeniu europejskim.

Istotnym dla ochrony bioróżnorodności jest rozwój i ochrona lasów. W tym zakresie Komisja Europejska przyjęła w roku 1998 *Strategię leśną*, poprzez którą Komisja zamierza wspierać zrównoważony rozwój lasów.

W Polsce najważniejsze cele dla ochrony flory i fauny oraz bioróżnorodności wyznaczają:

- Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej wraz z Programem Działań
- Strategia Ochrony Obszarów Wodno-Błotnych w Polsce wraz z Planem Działań
- Polityka Leśna Państwa

5.1.5 Krajobraz i dziedzictwo kulturowe

Różne aspekty związane z ochroną krajobrazu reguluje na poziomie międzynarodowym *Europejska konwencja Krajobrazowa* z 2000r. W Konwencji tej Wspólnota Europejska uznała, że krajobraz stanowi ważny składnik jakości życia ludzi we wszystkich miejscach: w obszarach miejskich, na wsi, w obszarach o wysokim stopniu degradacji, a także w obszarach o wysokiej jakości, w obszarach uznawanych za niezwykle piękne i obszarach codziennych. Celem Konwencji jest promowanie ochrony, zarządzania i planowania krajobrazem, a także organizacja współpracy europejskiej w zakresie kwestii krajobrazowych.

W szczególności istotne zapisy dotyczące środowiska miejskiego znalazły się w Strategii tematycznej w sprawie środowiska miejskiego przyjętej w 2006r. przez Komisję Europejską.

Biorąc pod uwagę że dziedzictwo kulturalne i dziedzictwo naturalne są coraz bardziej zagrożone zagładą, także wobec zjawiska zmian i zniszczeń, jakie niesie ewolucja społeczna i gospodarcza, zważywszy, że zniszczenie lub uszkodzenie dobra należącego do dziedzictwa kulturalnego

lub naturalnego stanowi groźne zubożenie dziedzictwa wszystkich narodów świata Konferencja Generalna Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury (UNESCO) w 1972r. przyjęła *Konwencja w sprawie Ochrony Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego*.

W ramach Konwencji za „dziedzictwo kulturowe” uznaje się:

- zabytki: dzieła architektury, rzeźby i malarstwa monumentalnego, elementy i formacje o charakterze archeologicznym, napisy groty i zgrupowania tych elementów, przedstawiające wyjątkową wartość dla całej ludzkości z punktu widzenia historii, sztuki lub nauki;
- zespoły: budowli oddzielnych lub łącznych, które z racji ich architektury, ich jednorodności lub ich integracji w krajobrazie przedstawiają wyjątkową wartość dla całej ludzkości z punktu widzenia historii, sztuki lub nauki, miejsca zabytkowe (sites): dzieła człowieka lub dzieła łączne człowieka i przyrody, jak również strefy, a także stanowiska archeologiczne, przedstawiające wyjątkową wartość dla całej ludzkości z punktu widzenia historycznego, estetycznego, etnologicznego lub antropologicznego.

zaś „dziedzictwo naturalne”:

- pomniki przyrody składające się z formacji fizycznych lub biologicznych, albo zgrupowania takich formacji przedstawiające wyjątkową wartość dla całej ludzkości z punktu widzenia estetycznego lub naukowego,
- formacje geologiczne i fizjograficzne oraz strefy ściśle rozgraniczone, stanowiące siedlisko zagrożonych zagładą gatunków zwierząt lub roślin, przedstawiające wyjątkową wartość dla całej ludzkości z punktu widzenia nauki, albo konserwacji,
- miejsca krajobrazowe (sites naturels) oraz strefy naturalne ściśle rozgraniczone, przedstawiające wyjątkową wartość dla całej ludzkości z punktu widzenia nauk, konserwacji lub wrodzonego piękna.

Aspekty ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym dóbr kultury regulują również *Konwencja dotycząca ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i narodowego* (Paryż 1972r.), *Konwencja o ochronie dziedzictwa architektonicznego Europy* (Granada 1985r.) czy *Europejska konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego* (La Valetta 1992r.).

5.1.6 Ludność i zdrowie ludzkie

Ochrona zdrowia jest ściśle związana z ochroną środowiska, stanowiąc składnik różnych dziedzin ochrony środowiska. W praktyce wszystkie cele ochrony w poszczególnych dziedzinach (m.in. klimat/powietrze, woda, ziemia, gospodarka odpadami, ochrona wód), odnoszą się w sposób bezpośredni bądź pośredni do celu ochrony ludzkiego zdrowia.

Również od samego początku powstania, polityka Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska uwzględniała aspekty zdrowotne. W celu rozwiązania tego złożonego zagadnienia, Komisja Europejska w 2003r. ogłosiła „Europejską Strategię Środowiska i Zdrowia”, która opiera się na zintegrowanym podejściu do problemów zdrowia środowiskowego. Działania podejmowane w ramach wdrażania tej strategii stanowią uzupełnienie prac toczących się w dziedzinie ochrony środowiska.

Istotną kwestią, związaną z ochroną zdrowia i środowiska jest ograniczanie oddziaływania hałasu. Kwestie związane z hałasem reguluje dyrektywa 2002/49/WE odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.

5.2 Standardy jakości stanu środowiska

5.2.1 Normy jakości powietrza i ochrony klimatu

Na właściwy stan jakości powietrza składa się wiele czynników. Dopuszczalne poziomy niektórych substancji w powietrzu oraz dopuszczalne ich odchylenia są normowane przez stosowne regulacje prawne. Wśród nich można wymienić m.in.:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. Nr 47, poz.281),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002r. w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. Nr 87, poz.798),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. Nr 1 poz. 12),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz.U. Nr 260 poz. 2181 z późn.zm).

5.2.2 Wartości dopuszczalne poziomu dźwięku

Wartości dopuszczalne poziomu dźwięku określają szczegółowo:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. Nr 120, poz.826).

Oceniając klimat akustyczny należy brać pod uwagę również higieniczny aspekt wpływu hałasu na człowieka, kiedy przekroczenie poziomów progowych, powodować może ryzyko utraty zdrowia. Państwowy Zakład Higieny opracował na podstawie badań ankietowych, skalę subiektywnej uciążliwości hałasu komunikacyjnego, przyjmując wartości:

- mała uciążliwość $LA_{eq} < 52 \text{ dB}$
- średnia uciążliwość $52 < LA_{eq} < 62 \text{ dB}$
- duża uciążliwość $63 < LA_{eq} < 70 \text{ dB}$
- bardzo duża uciążliwość $LA_{eq} > 70 \text{ dB}$

W analizie klimatu akustycznego w zakresie hałasu komunikacyjnego, można stosować dodatkowo skalę pomocniczą.

Tabela 1 Skala pomocnicza uciążliwości hałasu

Opis warunków	LAeq [dB]	
	Dzień	Noc
Pełny komfort akustyczny	<50	<40
Przeciętne warunki akustyczne	50-60	40-50
Przeciętne zagrożenie akustyczne	60-70	50-60
Wysokie zagrożenie	>70	>60

Źródło: na podstawie Raportów o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego, WIOŚ Olsztyn

5.2.3 Normy jakości wód i gruntów

Normy w zakresie jakości wód określają m.in.:

- ustawa z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (tj. Dz.U. Nr 239, poz. 2019 z późn.zm),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. Nr 137 poz. 984),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz.U. Nr 176, poz.1455),

Normy zaś w zakresie jakości gleby i jakości ziemi określają m.in. następujące przepisy:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz.U. Nr 165 poz. 1359).

6. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

6.1 Ocena stanu środowiska na obszarze objętym dokumentem

6.1.1 Geomorfologia i budowa geologiczna

Miasto Gołdap położone jest zgodnie z fizyczno-geograficznym podziałem Polski na obrzeżach mezoregionu Pojezierza Zachodniosuwalskiego i sąsiaduje z mezoregionem Puszcza Romincka.

Obszar regionu stanowi strefę przejściową pomiędzy mazurskim a niemeńskim płatem lodowcowym (ostatnie zlodowacenie). Występują tu wały morenowe osiagającą wysokości do 240 m n.p.m., poprzecinane rynnami lodowcowymi o południkowej orientacji.

Osady czwartorzędowe pochodzenia lodowcowego, wodnolodowcowego i wodnego to: gliny, piaski, żwiry zwałowe i wodnolodowcowe, rumowiska kamieniste, muły i ropy zastoiskowe oraz torfy. Utwory te nie układają się jednakowo, jedne występują częściej, inne rzadziej. Lodowiec cofając się pozostawił po sobie przyniesiony przez spływającą masę lodu materiał skalny, który osadzał się bezładnie na nierównym podłożu. W ten sposób część nierówności terenu uległa pewnej niwelacji, natomiast w wielu przypadkach odkładanie się materiału zwiększało nierówności terenu. Stąd też po stopieniu lodów powierzchnie te stawały się bardziej faliste lub nawet pagórkowate, pokryte często głazami narzutowymi. W ten sposób powstała morena denną.

Wzgórza morenowe zbudowane są głównie ze żwiru i głazów. Drobniejszy materiał skalny wynoszony przez wody roztopowe na przedpolu moreny czołowej ułożył się tam w postaci rozległych piaszczystych równin zwanych sandrami. Typowym dla całego Pojezierza Mazurskiego przykładem wzgórz powstałych z moreny czołowej jest Góra Gołdapska (zwana również Piękną Górą, a także Górą Zamkową – 272 m n.p.m.).

Charakterystyczną jednostką morfologiczno-geologiczną jest dolina rzeki Gołdapy, która wypełniona jest piaszczysto-żwirowymi utworami rzecznyymi oraz utworami fluwiogłacjalnymi zlodowacenia północnopolskiego. Wśród tych utworów zalega użytkowa warstwa wodonośna stanowiąca podstawę zaopatrzenia w wodę miasta Gołdap. Został tu wydzielony Główny Zbiornik Wód Podziemnych – Sandr Gołdap (GZWP nr 202), który jest uznawany za Obszar Najwyższej Ochrony.

6.1.2 Warunki klimatyczne i powietrze atmosferyczne

Gołdap charakteryzuje się klimatem o cechach kontynentalnych. Miasto leży na najchłodniejszym fragmencie województwa, a jego średnia roczna temperatura jest niższa o około 2°C w porównaniu z najcieplejszą w województwie.

Najzimniejszym miesiącem jest luty ze średnią temperaturą -4,5°C, najcieplejszym – lipiec ze średnią temperaturą 17°C. Następstwem wpływów kontynentalnych jest m.in.:

- długa i mroźna zima, trwająca średnio około 120 dni,
- najdłuższy okres zalegania pokrywy śnieżnej – około 100 dni,

Średnie roczne sumy opadów są dość duże i zależą od rzeźby oraz wysokości terenu. Kształtują się na poziomie 700 mm.

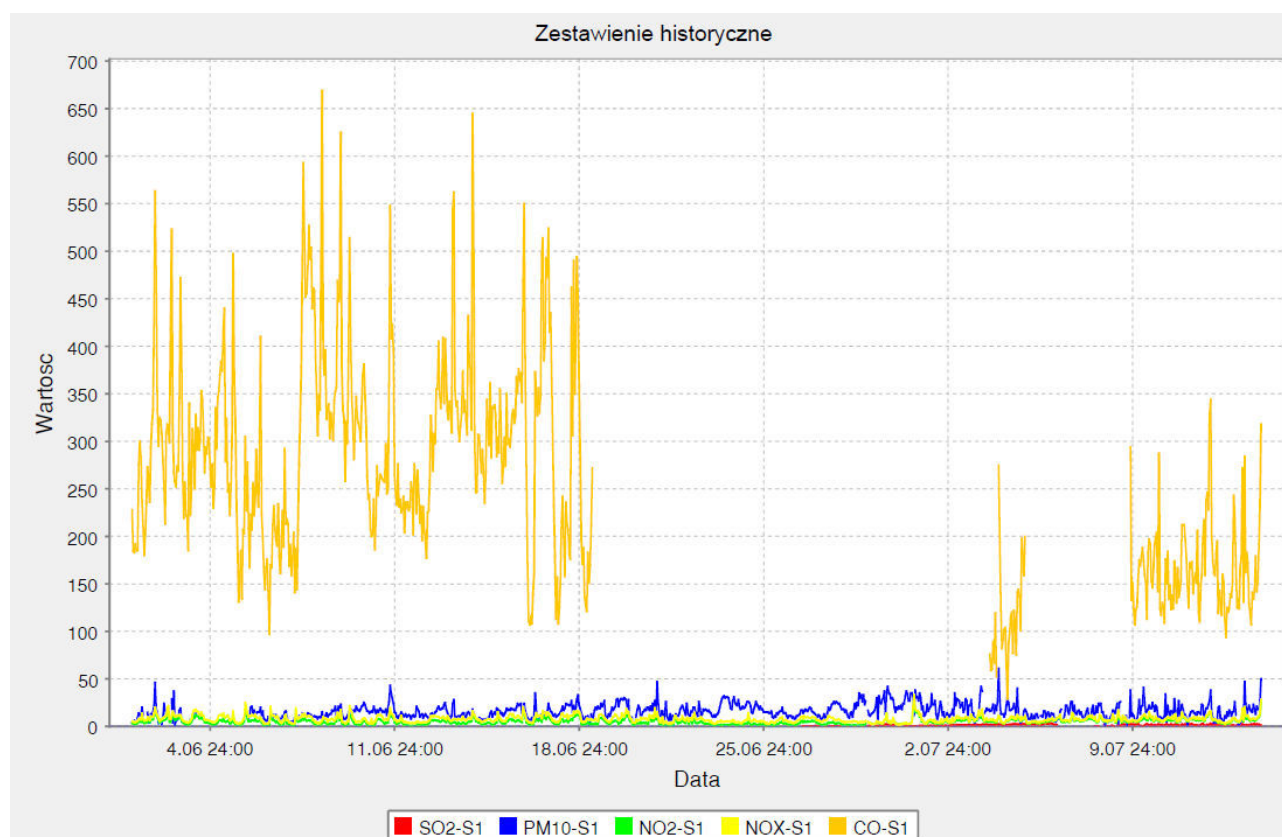
W Gołdapi głównymi źródłami zorganizowanej emisji są procesy energetycznego spalania paliw z ciągle niewielkim udziałem paliw ze źródeł odnawialnych oraz – w mniejszym stopniu – z emisją z procesów technologicznych.

Emisja komunikacyjna oddziałuje szczególnie w centrum miasta i jest zwiększona przede wszystkim w miesiącach letnich – również na głównych trasach, w tym obwodnicy miasta.

Na podstawie danych pochodzących z monitoringu WIOŚ w Olsztynie, emisja zanieczyszczeń, zarówno pyłowych jak i gazowych do powietrza w ostatnich latach ulega stopniowemu obniżeniu.

Stan zanieczyszczeń powietrza rejestrowany jest przez automatyczną stację WIOŚ, która zlokalizowana jest przy ul. Jaćwieskiej w Gołdapi. Wyniki pomiarów są prezentowane w sposób ciągły na stronie <http://olsztyn.csms.com.pl/index.php?type=ap&ap=sta>

Rysunek 2 Wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza w Gołdapi

Źródło: na podstawie systemu automatycznych pomiarów zanieczyszczeń powietrza Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie (<http://olsztyn.csms.com.pl>)

6.1.3 Hałas. Określenie terenów o podwyższonym hałasie

Jednym z najistotniejszych obecnie czynników determinujących jakość środowiska stanowi hałas. Hałas pochodzenia antropogenicznego, występujący w środowisku, można podzielić na dwie podstawowe kategorie: hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy, lotniczy) i hałas przemysłowy.

Na terenie miasta Gołdap komunikacja, a zwłaszcza komunikacja drogowa, stanowi podstawowe źródło hałasu. Jedną z głównych przyczyn zwiększającego się w ostatnich latach zagrożenia hałasem jest intensyfikacja ruchu drogowego. Uciążliwość tras komunikacyjnych zależy głównie od natężenia ruchu, struktury strumienia pojazdów, prędkości pojazdów, rodzaju i stanu technicznego nawierzchni, stanu technicznego pojazdów oraz odległości zabudowy od drogi.

Przez miasto krzyżuje się kilka ważnych ciągów komunikacyjnych. Głównym elementem sieci dróg jest droga krajowa nr 65 prowadząca do przejścia granicznego Gołdap-Gusiew. Na terenie miasta są również drogi wojewódzkie i powiatowe.

Na uciążliwość hałasu w miastach i ciągach drogowych wpływa głównie nieodpowiedni stan nawierzchni dróg, wzrastający udział samochodów ciężarowych w ruchu, niezadowolający stan techniczny pojazdów, brak ekranów dźwiękochłonnych izolujących otoczenie dróg tranzytowych, przekraczanie dopuszczalnej ładowności.

Zagrożenie hałasem przemysłowym związane jest przede wszystkim z niewłaściwą lokalizacją zabudowy mieszkaniowej względem zakładów przemysłowych i usługowych (lub z niewłaściwą lokalizacją zakładów przemysłowych i usługowych względem zabudowy mieszkaniowej).

Należy stwierdzić, że najbardziej uciążliwy na terenie miasta Gołdap jest hałas komunikacyjny – drogowy. Najbardziej odczuwalny jest on w centrum miasta. Z uwagi jednak na brak wystarczających badań monitoringowych, trudno jest oceniać wpływ ruchu drogowego na miejscowy klimat akustyczny.

6.1.4 Zasoby wód powierzchniowych

Istotną rzeką dla miasta i regionu jest Gołdapa. Za jej początki uważa się rzekę Jarkę. Jarka wpada do jeziora Gołdap i stąd wypływa jako Gołdapa, poczym płynie około 56 km i wpada do Węgorapy, by dalej ujść do Pregoly. Gołdapa jest rzeką typu nizinnej o małym spadku i spokojnym biegu. Gołdapa ma łącznie ok. 89 km długości (wraz z rz. Jarką), zaś powierzchnia dorzecza Gołdapy wynosi 678,4 km².

Ważne funkcje dla miasta, gminy i regionu pełni również jezioro Gołdap (o powierzchni 234 ha, z czego po stronie polskiej ok. 162 ha), będące typem jeziora rynnowego o silnie rozwiniętej linii brzegowej.

Podstawowe dane morfometryczne jeziora Gołdap:

- powierzchnia zwierciadła wody – 149,0 ha
- głębokość maksymalna – 10,9 m
- głębokość średnia – 5,6 m
- objętość jeziora – 8345,3 tys. m³
- powierzchnia zlewni całkowitej – 258,6 km²

Przeważająca część jeziora Gołdap zlokalizowana jest w granicach miasta Gołdap, a jedynie niewielka północno-zachodnia część na terenie Obwodu Kaliningradzkiego.

6.1.5 Zasoby wód podziemnych

Uwzględniając warunki występowania wód podziemnych oraz możliwości zasilania poszczególnych poziomów, w rejonie Gołdapi wydzielono obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) – Sandr Gołdap – GZWP nr 202. Charakteryzuje się on następującymi parametrami:

- powierzchnia GZWO – 51 km²
- powierzchnia ONO (Obszaru Najwyższej Ochrony) – 51 km²
- typ zbiornika – porowy
- klasa jakości wód, według A. Macioszczyk – Ia i b
- średnia głębokość ujęć – 10 m
- szacunkowe zasoby dyspozycyjne – 17 tys. m³/d (2,86 l/s/km²)

Woda do picia dla mieszkańców Gołdapi pobierana jest z ujęć własnych. Wodę z obszaru GZWP nr 202 ujmuje ujęcie miejskie w Gołdapi, składające się z pięciu studni o dobowej zdolności produkcyjnej równej – odpowiednio 100,0; 74,1; 112,0; 193,0; 80,0 m³/dobę. Zapotrzebowanie na wodę miejskiego ujęcia wodociągowego, zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym wynosi: 190 m³/h, 3470 m³/d i 1 266 550 m³/rok. Pobierana woda charakteryzuje się zawyżoną zawartością żelaza i manganu.

6.1.6 Gospodarka wodna i ściekowa

Długość sieci wodociągowej wynosi ok. 51,9 km. Jest ona zbudowana z różnego typu rur, np. żeliwnych, stalowych, PE, PCV, azbestowo-cementowych i ze stali ocynkowanej. Sieć kanalizacji komunalnej na terenie miasta Gołdap stanowi połączenie kolektorów przedwojennych (o łącznej długości 10,5 km), które nie zostały wyłączone z eksploatacji i są wykorzystywane oraz kolektorów wybudowanych w latach powojennych i współcześnie. Ze względu na duże nieszczelności w sieci w czasie występowania dużych opadów do oczyszczalni dopływa zbyt dużo wód opadowych i infiltracyjnych. Powoduje to zaburzenie pracy części biologicznej oczyszczalni.

Ścieki z terenu miasta Gołdap odbiera oczyszczalnia ścieków w Gołdapi, która ma przepustowość 1 610 m³/dobę, zaś jej stopień obciążenia wynosi ok. 60%. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Gołdap. Ogólna długość kolektorów sanitarnych na terenie miasta wynosi ok. 36,5 km.

Z sieci wodociągowej korzysta 98,4% mieszkańców miasta, zaś stopień skanalizowania miasta wynosi 87,7%. Zużycie wody i produkcja ścieków systematycznie spada w ciągu ostatnich lat.

6.1.7 Gospodarka odpadami

Gmina Gołdap należy do Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna” i realizuje przyjęte przez Związek cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, zgodnie z przyjętym Planem Gospodarki Odpadami.

Zmieszane odpady komunalne kierowane są na działające od 2000r. składowisko w Kośmidrach gm. Gołdap. Odpady z przemysłu, które nie są zagospodarowywane, składowane są głównie na składowisku komunalnym. Na terenie miasta prowadzi się selektywną zbiórkę odpadów w ograniczonym zakresie.

Związek Gmin jest w trakcie realizacji dużej inwestycji obejmującej dostosowanie systemu gospodarki odpadami na terenie gmin Związku. Obejmuje ona m.in.:

1. selektywne zbieranie odpadów
2. odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym:
3. budowę Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych
4. budowę Stacji Przeladunkowych wraz z Punktami Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów w Kośmidrach, Olecku i Białej Piskiej
5. wdrażanie programu edukacji ekologicznej

Teren przeznaczony pod Stację Przeladunkową wraz z Punktem Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów na terenie gminy Gołdap zlokalizowany jest w miejscowości Kośmidry w odległości ok. 2 km w kierunku wschodnim od centrum miasta. Inwestycja ta będzie zrealizowana w sąsiedztwie terenu aktualnie funkcjonującego składowiska odpadów.

Do stacji przeładunkowej dostarczane będą różnego rodzaju odpady, które będą zagospodarowywane na miejscu bądź po ich okresowym magazynowaniu przewożone będą do Zakładu w Siedliskach k/Ełku. Dotyczy to również odpadów zawierających azbest, który docelowo będą zagospodarowywane zgodnie z obowiązującymi przepisami i możliwościami technicznymi, np. będą trafiały na składowisko odpadów niebezpiecznych.

6.1.8 Ochrona przyrody

Zasoby i walory przyrody ożywionej na terenie objętym opracowaniem są charakterystyczne, z jednej strony ze względu na ich miejską specyfikę omawianego obszaru, z drugiej strony z uwagi na różnorodność ich środowiska abiotycznego. Na obszarze objętym opracowaniem, z jednej strony charakter przyrody ożywionej determinują warunki geomorfologiczne, fizjograficzne oraz hydrograficzne i hydrologiczne terenu, z drugiej zaś strony – wyraźnie widoczne są zmiany spowodowane procesem urbanizacji. Tak więc na terenie miasta Gołdap można spotkać różne elementy przyrody ożywionej – takie jak lasy, zespoły roślinności jeziornych i bagiennych, a także zieleń urządzoną – parki, zieleń trawnikowa i rabatowa, uprawy.

W granicach miasta Gołdap jest ogółem około 1083 ha terenów związanych bezpośrednio z przyrodą ożywioną. Składają się na te tereny:

- lasy – 414 ha,
- grunty zadrzewione i zakrzewione – 11 ha,
- wody – 174 ha,
- tereny rekreacji i wypoczynku – 12 ha,
- grunty orne – 290 ha,
- łąki – 41 ha,
- pastwiska – 111 ha,
- nieużytki – 27 ha,
- sady – 3 ha.

6.1.9 Formy ochrony przyrody

Ekologiczny System Miasta stanowią różnorodne obszary przyrodnicze powiązane ze sobą korytarzem ekologicznym, które stanowi dolina i koryto rzeki Gołdap.

Na formy prawnej ochrony przyrody, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, składają się:

- 1) parki narodowe;
- 2) rezerваты przyrody;
- 3) parki krajobrazowe;
- 4) obszary chronionego krajobrazu;
- 5) obszary Natura 2000;
- 6) pomniki przyrody;
- 7) stanowiska dokumentacyjne;
- 8) użytki ekologiczne;
- 9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- 10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie miasta Gołdap nie występują formy wymienione w punkcie 1, 2, 7, 8, 9.

Część miasta, obejmująca obszar Jeziora Gołdap położna jest w granicach *Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej*. Park został utworzony na podstawie Rozporządzenia nr 6/98 Wojewody Suwalskiego z dnia 14 stycznia 1998 roku w celu zachowania wartości przyrodniczych, historycznych, krajobrazowych i rekreacyjnych Puszczy Rominckiej i jej okolic. Obejmuje on obszar o powierzchni 14 620 ha położony na terenie gmin Gołdap (4 244 ha) i Dubeninki (10 376 ha). W celu zabezpieczenia Parku wyznaczono również otulinę o powierzchni 7 942 ha położoną na terenie ww. gmin – odpowiednio 1 007 i 6 935 ha. Obszar Parku nie jest przestrzenią jednorodną pod względem walorów przyrodniczych, stanu zachowania środowisk i pełnionych funkcji. W opracowanym Planie ochrony Parku, na podstawie przeprowadzonej oceny walorów przyrodniczych i stopnia zainwestowania terenu, zostały wydzielone i ocenione wyodrębnione strefy:

Strefa I – obejmująca obszary o najwyższych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych, naukowych i dydaktycznych. Są to istniejące rezerваты przyrody: Mechacz Wielki, Boczki, Czerwona Struga, Dziki Kąt i Struga Żytkiejska. Z istniejących rezerwatów Puszczy Rominckiej w skład strefy I nie wchodzi jedynie rezerwat Uroczysko Kramnik położony w otulinie Parku.

Strefa II – obejmująca obszary o bardzo wysokich walorach przyrodniczych, z dominującymi powierzchniowo naturalnymi i półnaturalnymi biocenozami, głównie leśnymi, a także doliny puszczańskich rzek, strumieni oraz większe kompleksy śródleśnych łąk i bagien. W części zachodniej strefy II położone jest jezioro Gołdap. Dominujące w tej strefie ekosystemy leśne nie są wewnętrznie jednorodne. Różnorodność składu gatunkowego drzewostanów wynika ze zróżnicowania geomorfologicznego, glebowego i siedliskowego. W związku z tym strefę II podzielono na cztery obszary funkcjonalne - II A, II B, II C i II D. Zasadniczym celem gospodarki leśnej w tej strefie jest zachowanie istniejących, w dużym stopniu naturalnych krajobrazów leśnych oraz walorów przyrodniczych, rekreacyjnych i turystycznych.

Strefa III – obejmuje tereny typowego krajobrazu rolniczego wraz z osadnictwem wiejskim. Podstawową funkcją tych terenów jest szeroko rozumiana produkcja rolnicza oraz agroturystyka. Ze względu na różnorodność terenów rolnych (grunty orne, uprawy trwałe, łąki, uprawy mieszane) i sposoby ich zagospodarowania wyróżniono tu cztery obszary funkcjonalne - III A, III B, III C i III D.

Strefa IV – otulina Parku, obejmująca obszary położone na jego obrzeżu, na których jest prowadzona typowa działalność gospodarcza, rekreacyjna i turystyczna. Ze względu na różnorodność terenów rolnych (grunty orne, uprawy trwałe, łąki, uprawy mieszane) i sposoby ich zagospodarowania, podobnie jak w strefie III, wyróżniono tu cztery obszary funkcjonalne - IVA, IVB, IVC i IVD. W strefie IV D ulokowany jest rezerwat przyrody Uroczysko Kramnik.

Położone w granicach miasta jezioro Gołdap został przyporządkowane do strefy II.

W granicach miasta oraz bezpośrednio do niego granic znajdują się i przylegają również tereny stanowiące obszary chronionego krajobrazu:

- „Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Gołdapy i Węgorapy” o łącznej powierzchni 30 534,0 ha położony jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie węgorzewskim na terenie gmin: Budry, Węgorzewo i miasta Węgorzewo oraz w powiecie gołdapskim na terenie gmin: Banie Mazurskie, Gołdap i miasta Gołdap
- „Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Szeskich” o łącznej powierzchni 12 495,1 ha położony jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie gołdapskim na terenie gminy Gołdap oraz w powiecie oleckim na terenie gminy Kowale Oleckie
- „Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Rominckiej” o łącznej powierzchni 7 740,0 ha położony jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie gołdapskim na terenie gmin: Gołdap i Dubeninki

Istniejące pomniki przyrody na terenie miasta, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2 Pomniki przyrody na terenie miasta Gołdap

Lp.	Rok utworzenia	Położenie geograficzne i administracyjne	Opis obiektu
1.	1977	m. Gołdap, Pl. Zwycięstwa, przy alejce spacerowej	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> obwód 401 cm, wysokość 26 m
2.	1978	m. Gołdap, ok. 70 m na W od zabudowań N-ctwa Gołdap, ok. 60 m na S od szosy do Gołdapi	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - 4 szt. obwód 214,170, 183,167 cm, wysokość 23 m
3.	1978	m. Gołdap, Pl. Zwycięstwa, przy alejce spacerowej	klon pospolity <i>Acer platanoides</i> obwód 270 cm, wysokość 26 m
4.	1980	m. Gołdap, ul. Wolności, ok. 5 m od kiosku RUCHU	klon pospolity <i>Acer platanoides</i> obwód 294 cm, wysokość 25 m
5.	1980	m. Gołdap, ul. Wojska Polskiego, przy SP nr 4	jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> obwód 237 cm, wysokość 22 m
6.	1996	m. Gołdap, ul. Kościuszki 12, forma parku osiedlowego	jarzab szwedzki <i>Sorbus intermedia</i> - 21 szt. obwód 128-225 cm, wysokość 12 m

Źródło: na podstawie Rejestru Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

W granicach miasta występuje również fragment terenu objęty ochroną w ramach sieci Natura 2000, tj. Specjalny Obszar Ochrony Puszcza Romincka (PLH280005). Jest to obszar jeziora Gołdap.

Puszcza Romincka to kompleks leśny, którego część znajduje się na terytorium Rosji, charakteryzujący się zróżnicowanym ukształtowaniem terenu, obecnością licznych cieków, występowaniem małych jezior i stosunkowo dużych obszarów torfowisk (jedno z nich zajmuje 150 ha). To najbardziej na północ wysunięty duży kompleks leśny w Polsce. Jej klimat cechuje wyraźny kontynentalizm, co sprzyja występowaniu licznych elementów borealnych, zarówno wśród flory, jak i zespołów roślinnych. Puszcza ma duże znaczenie dla zachowania leśnych i torfowiskowych zbiorowisk roślinnych o cechach borealnych, a torfowisko wysokie chronione

w rezerwacie przyrody "Mechacz Wielki" należy do najlepiej wykształconych i zachowanych kompleksów torfowych w Polsce. Łącznie stwierdzono tu 9 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Puszcza jest ważnym refugium fauny leśnej z wilkiem i rysi, a także ważną ostoją wydry i bobra. Występuje tu również wiele innych rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt i roślin. Jako szczególnie istotne w skali Polski należy wymienić stanowiska następujących gatunków roślin: turzyca skąpokwiatowa *Carex pauciflora*, turzyca życicowa *C. loliacea*, *C. disperma*, *C. atherodes*, turzyca bagienna *C. limosa*, turzyca strunowa *C. chordorrhiza*, brzoza niska *Betula humilis*, malina moroszka *Rubus chamaemorus*, rosiczka długolistna *Drosera anglica*, fiołek torfowy *Viola epipsila*, manna litewska *Glyceria lithuanica*. Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.

Obszar Natura 2000 występuje w granicach Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej (14620,0 ha) z rezerwatami przyrody: Mechacz Wielki (146,72 ha), Boczki (108,83 ha), Dzikie Kąty (34,65 ha), Struga Żytkiejmska (467,07 ha), Czerwona Struga (3,59 ha). Istnieją plany utworzenia pogranicznego obszaru chronionego na terenie Puszczy Rominckiej.

Inne najbliższe obszary występują ok. 15-20 km od granic miasta i są to:

- Specjalny Obszar Ochrony Ostoja Borecka (PLH280016)
- Specjalny Obszar Ochrony Ostoja Skalska (PLH280017)

6.1.10 Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Promieniowanie niejonizujące związane jest z występowaniem pól elektromagnetycznych. Do głównych źródeł powstawania pól elektromagnetycznych należą:

- linie elektroenergetyczne i stacje transformatorowe,
- obiekty radiokomunikacyjne w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej,
- stacje radiolokacyjne.

Istotny wpływ na środowisko mają linie i stacje elektroenergetyczne o napięciach znamionowych równych co najmniej 110 kV i wyższych. Przez teren miasta przebiega linia energetyczna wysokich napięć 110 kV Węgorzewo-Suwałki wraz ze stacją transformatorową GPZ 110/15 kV.

Na obszarze miasta obiektami radiokomunikacyjnymi, które mogą mieć również wpływ na środowisko, są stacje bazowe telefonii komórkowej. Pole elektromagnetyczne występujące przy antenach telefonii komórkowej występuje na przestrzeni kilkunastu metrów na poziomie zawieszenia anteny. Normy techniczne i przepisy aktualnie stosowane w Polsce, dotyczące umieszczania anten stacji, zabezpieczają wymagane odległości od miejsc przebywania ludzi.

Jednym ze źródeł promieniowania niejonizującego są stacje nadawcze radiowe i telewizyjne. Na terenie miasta Gołdap brak jest tego typu urządzeń.

6.2 Prawdopodobne zmiany w środowisku w przyjętym horyzoncie czasowym

Analizowany LPR obowiązuje w długim okresie czasu – odnosi się do okresu 2009-2015.

W poniższej Prognozie uwzględniono zatem ten horyzont czasu i odniesiono się do prawdopodobnych zmian w środowisku.

W Polsce od wielu lat systematycznie czyni się zróżnicowane działania na rzecz poprawy jakości środowiska i jego ochrony. Mimo wielu trudności związanych z aspektami prawnymi czy posiadanymi środkami finansowymi, zarówno jednostki samorządu terytorialnego, jak i przedsiębiorcy, zobowiązani są do wprowadzania rozwiązań proekologicznych i wyższych standardów środowiskowych.

Odnosząc się do celów dokumentów strategicznych, o których mowa jest w rozdz. 4.1, wśród tych najważniejszych należy wymienić:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju
- przystosowanie do zmian klimatu
- ochrona różnorodności biologicznej

Z tego też powodu planowane kierunki działań w najbliższych latach, uwzględniając przyjęte założenia Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, to:

- ograniczenie zużycia wód i racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi
- ochrona wód przed zanieczyszczeniami
- wdrożenie rozwiązań systemowych w gospodarce odpadami
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleby
- niezbędne zmiany, związane z wdrażaniem pakietu klimatyczno-energetycznego
- rozszerzenie obszarów cennych przyrodniczo, w tym sieci obszarów Natura 2000

6.3 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie

Istniejące problemy ochrony środowiska były również elementem uwzględnionym podczas analizy stanu miasta.

W ramach przeprowadzonej analizy SWOT stwierdzono m.in.:

Silne strony:

- położenie geograficzne gminy;
- walory naturalne;
- walory klimatyczne;
- najczystsze powietrze w kraju;
- status uzdrowiska;
- potencjał ludzki – wysokie zaangażowanie społeczności lokalnej w rozwój regionu;

Słabe strony:

- zła dostępność komunikacyjna;
- brak infrastruktury okołoturystycznej;
- brak zabytków i innych walorów kultury i sztuki;
- ograniczony kapitał własny na rozwój infrastruktury turystycznej;

Szanse:

- region przygraniczny – możliwość oparcia rozwoju zarówno ekonomicznego, jak i turystycznego na wzroście aktywności ruchu przygranicznego;
- istniejąca podstrefa Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej;
- dobre warunki dla wykreowania i rozwoju produktu ekoturystycznego;
- dobre warunki do rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej;

Zagrożenia:

- postępujące ubożenie części społeczeństwa;
- silna konkurencja ze strony gmin i powiatów o profilu turystycznym w województwie, np. Giżycko – Węgorzewo, Mikołajki – Mrągowo,
- konkurencja ze strony innych miejscowości o zbliżonych walorach klimatycznych i przyrodniczych na obszarze północno – wschodniej Polski, np. Augustów (uzdrowisko + puszcza),

6.4 Ocena środowiska z użyciem przyjętych celów

Uwzględniając przyjęte cele oraz przeprowadzoną analizę w LPR, środowisko miasta jest oceniane jako cenne i względnie czyste. Choć dostrzega się konieczność uporządkowania gospodarki przestrzennej i wiele niezbędnych inwestycji, to jednak nie wskazuje się zbyt wielu działań związanych z poprawą lub zachowaniem istniejącego stanu środowiska, co jest jednym z istotnych elementów z dalszym rozwojem miasta i świadczonymi usługami.

Problemy przyrodnicze i ekologiczne, które zostały wymienione w LPR:

1. stan techniczny zabudowy istniejącej zabudowy i jego potencjalny wpływ na stan środowiska i zdrowie mieszkańców:
 - zużycie i zniszczenie pokryć dachowych (z eternitu falistego) filarków międzyokiennych z płyt azbestowych, połączeń (z olkitu) płyt nośnych zewnętrznych
 - zwiększone zapotrzebowanie na energię cieplną – budynki nie spełniają wymaganego normą współczynnikiem przenikania ciepła
2. zagospodarowanie terenu

Jako najważniejsze działania, związane z ochroną środowiska, które przyniosłyby poprawę jakości życia w LPR wskazuje się: podnoszenie efektywności energetycznej budynków (termomodernizacja), ograniczenie niskiej emisji zanieczyszczeń, właściwe zabezpieczenie i zagospodarowanie odpadów zawierających azbest, poprawę zagospodarowania terenu.

7. Skutki oddziaływania planowanych przedsięwzięć w ramach analizowanego dokumentu

7.1 Opis przedsięwzięć z ich wzajemnymi powiązaniami

LPR jak niezbędne działania do osiągnięcia założonych celów, wskazuje następujące przedsięwzięcia:

1. Planowane zadania przestrzenne (techniczno-materialne)
 - 1.1 Projekt nr 1 Poprawa warunków technicznych budynków z wielkiej płyty Spółdzielni Mieszkaniowej w Gołdapi
 - Zadanie nr 1 Prace przygotowawcze i realizatorskie
 - Zadanie nr 2 Docieplenie i zmiana elewacji zewnętrznej budynków
 - Zadanie nr 3 Wymiana pokrycia dachowego
 - Zadanie nr 4 Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej
 - Zadanie nr 5 Poprawa efektywności energetycznej (termomodernizacja) budynków
 - Zadanie nr 6 Wymiana systemów grzewczych w częściach wspólnych budynków
 - 1.2 Projekt nr 2 Poprawa warunków technicznych budynków z wielkiej płyty administrowanych przez Administrację domów mieszkalnych Sp. z o.o.
 - Zadanie nr 1 Docieplenie elewacji z wykonaniem nowej kolorystyki budynków
 - Zadanie nr 2 Poprawa efektywności energetycznej (termomodernizacja) budynków
2. Planowane zadania społeczne
 - 2.1 Projekt nr 3 Modernizacja istniejących pomieszczeń usługowych na kafejkę internetową i siłownię z fitness

Powyższe zadania powiązane są ze sobą w różnych obszarach – przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Ich wzajemne relacje i zależności, które mają lub mogą mieć potencjalny wpływ na środowisko, jego zasoby oraz ludzi, zostały przeanalizowane i ujęte w załączniku do niniejszej prognozy – macierzy oddziaływań.

7.2 Uzasadnienie realizacji przedsięwzięć z punktu widzenia społeczno-gospodarczego

Realizacja przyjętych celów, działań i konkretnych przedsięwzięć ma szczegółowe uzasadnienie w LPR. Z jednej strony niewątpliwie wpływa na poprawienie warunków życia mieszkańców Gołdapi, a z drugiej daje również możliwości rozwoju miasta i ludzi tam żyjących. Jednocześnie, dzięki wdrożeniu LPR będzie można poprawić stan środowiska miasta w wielu dziedzinach.

Zakładane efekty LPR to m.in.:

1. wzrost jakości życia mieszkańców miasta,
2. spadek bezrobocia,
3. wzrost liczby podmiotów gospodarczych,
4. modernizacja i poprawa stanu zasobów mieszkaniowych,
5. poprawa estetyki wyglądu miasta,
6. wzrost atrakcyjności turystycznej miasta.

7.3 Opis rozwiązań alternatywnych

W ramach LPR przeprowadzono szczegółową ocenę stanu istniejącego (wariant „0”), uwzględniając:

- sferę przestrzenną miasta, w tym m.in.:
 1. zagospodarowanie przestrzenne
 2. uwarunkowania przyrodnicze i ochrony środowiska
 3. uwarunkowania kulturowe
 4. ochronę konserwatorską
 5. własność gruntów i budynków
 6. infrastrukturę techniczną
- strefę gospodarczą miasta, w tym m.in.:
 1. strukturę podstawowych branż gospodarki
- sferę społeczną miasta, w tym m.in.:
 1. strukturę demograficzną i społeczną – trendy
 2. określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji
 3. przestępczość w mieście i gminie Gołdap
 4. stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych
 5. organizacje pozarządowe
- strefę mieszkaniową miasta, w tym m.in.:
 1. stan zasobów mieszkaniowych

Zaproponowano również szereg działań i przedsięwzięć, które mają pomóc osiągnąć założone cele. Jednak w zaproponowanych przedsięwzięciach nie wskazano bezpośrednio rozwiązań alternatywnych lub odniesień do czasu, w którym będą analizowane warianty inwestycyjne (np. w audytach energetycznych dla poszczególnych obiektów), w tych przypadkach, w których nie można na tym etapie przeanalizować.

W niniejszej Prognozie odniesiono się do analizy wariantów, a następnie przeprowadzono ocenę wariantu najbardziej korzystnego dla środowiska.

7.4 Przyjęte środki w celu uniknięcia, zmniejszenia lub zrównoważenia szkodliwego oddziaływania

Co do zasady, autorzy LPR uznali, że jego działania i przedsięwzięcia są m.in. na rzecz poprawy stanu środowiska i nie wskazali dodatkowych środków w celu uniknięcia, zmniejszenia lub zrównoważenia potencjalnie szkodliwego oddziaływania na środowisko.

Wskazane zostały ogólne zasady związane z zakazem realizowania przedsięwzięć negatywnie oddziałujących na środowisko oraz uzgadniania poszczególnych przedsięwzięć z właściwymi organami w zakresie ochrony środowiska, zdrowia i zabytków.

7.5 Przewidywane oddziaływania na środowisko

Precyzyjne określenie, analiza i skwantyfikowana ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko oraz zabytki, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, stałych i chwilowych, skumulowanych i wtórnych, krótko-, średnio- i długoterminowych, przy założonym stopniu ogólności zamierzeń w LPR nie jest możliwe.

Można zakładać, że w przypadku inwestycji punktowych, wpływ na środowisko, zabytki, dobra kultury i inne dobra materialne będzie analizowany w normalnym trybie uzgadniania inwestycji.

W związku z powyższym, w ramach przeprowadzonej analizy, dokonano oceny działań zapisanych w LPR w odniesieniu do istotnych elementów środowiska i jego ochrony.

Zgodnie z załączoną macierzą, obejmującą 315 pól i prezentującą wyniki analizy, można wskazać kilka wniosków:

- efekty pozytywne (137 pól):
 1. wymiana systemów grzewczych w częściach wspólnych budynków oraz poprawa efektywności energetycznej (termomodernizacja) budynków dają szansę na ograniczenie negatywnego oddziaływania człowieka na środowisko
- efekty negatywne (26 pól):
 1. planowane modernizacje i działania infrastrukturalne mogą w różnej skali spowodować negatywne oddziaływanie na środowisko
 2. powstające odpady, w tym przede wszystkim te zawierające azbest, mogą spowodować niekontrolowany wpływ na środowisko
- efekty neutralne (152 pól):
 1. wiele zakładanych działań w istniejącym obszarze miasta, dotyczących istniejących obiektów bądź działań nieinwestycyjnych, nie spowoduje ani poprawy, ani pogorszenia stanu środowiska, bądź zmiany te będą się uzupełniały lub niwelowały

Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w LPR bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie ograniczone do najbliższego sąsiedztwa. Można zatem wskazać istotne zagrożenia dla środowiska:

- praktycznie nieodwracalne przekształcenia terenów w przypadku realizacji nowych inwestycji infrastrukturalnych czy komunikacyjnych;
- podwyższenie poziomu hałasu;
- wzrost ilości odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych zawierających azbest;
- wzrost ilości ścieków.

Oddziaływania pośrednie to przede wszystkim:

- wzrost intensywności gospodarowania i zmiany zagospodarowania terenu w rejonie nowych inwestycji;
- wzrost antropopresji.

Reasumując, przyjęte założenia w LPR oraz planowane działania mogą spowodować poprawę istniejącego stanu środowiska i warunków życia mieszkańców miasta. Negatywne efekty, które wiążą się z planowanymi działaniami inwestycyjnymi i które nie są całkowicie do uniknięcia, powinny w każdym przypadku być analizowane i minimalizowane.

7.5.1 Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na lokalizację działań na terenie miasta Gołdap, realizacja celów i działań LPR będzie miała tylko lokalny wpływ na przyległe obszary w granicach miasta i nie będzie miała oddziaływania transgranicznego.

7.6 Ocena przedsięwzięć i ich alternatyw z użyciem przyjętych celów

W ramach LPR przewidywane cele i działania powiązane są ze sobą i mogą mieć potencjalne oddziaływanie na obszary oceniane, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym Dyrektywą w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

LPR zakłada osiągnięcie określonych celów w wyniku podjęcia skutecznych działań. Wszystkie one będą miały pośredni i bezpośredni wpływ na życie mieszkańców oraz stan środowiska. Część z nich jest niezbędna do zapewnienia zrównoważonego rozwoju miasta i jego mieszkańców. Niektóre, mogą mieć negatywny wpływ na środowisko i należy rozważyć ich alternatywy. Należy jednak zaznaczyć, że pozostawienie wariantu „0” czyli stanu obecnego nie zawsze jest najbardziej korzystne dla ochrony środowiska.

W przypadku poszukiwania alternatyw warto uwzględnić faktyczne uwarunkowania lokalizacji inwestycji w silnie przekształconym środowisku miejskim. Często wiąże się z tym dość ograniczona swoboda w przestrzennym kształtowaniu infrastruktury.

W ramach dokonanej oceny, wykonano analizę wariantów, a następnie przeprowadzono ocenę wariantu najbardziej korzystnego dla środowiska w odniesieniu do:

1. oddziaływania na środowisko
2. wpływu na standardy jakościowe
3. ochronę zasobów

Tabela 3 Synteza wariantowej oceny oddziaływania na środowisko

WARIANTOWA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO		Wariant „0” (status quo)	Wariant I (zaproponowany w LPR)	Wariant II (korzystny dla środowiska)
prognozowany wpływ na komponenty i cechy środowiska przyswobodniczego	świat zwierząt	-	-	+
	świat roślin	-	-/+	+
	powierzchnię ziemi, z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi	-	-/+	+
	wody powierzchniowe i podziemne	-	+	+
	powietrze i klimat	-	-/+	+
	walory krajobrazowe	-	+	+
wpływ na zdrowie i życie ludzi		-	+	+
wpływ na dobra materialne		-	+	+
wpływ na zabytki i krajobraz kulturowy, objęte istniejącą dokumentacją, w szczególności rejestrem lub ewidencją zabytków		-	+	+
WZAJEMNE ODDZIAŁYWANIE POMIĘDZY WYBRANYMI ELEMENTAMI		-	-/+	+

Źródło: opracowanie własne

gdzie:

Wariant „0” – wariant zakładający pozostawienie obecnego stanu i zaniechanie realizacji celów i działań opisanych w LPR

Wariant I – wariant odnosi się do zaproponowanych celów i działań opisanych w LPR

Wariant II – wariant korzystny dla środowiska, obejmujący wprowadzenie niezbędnych korekt do zaproponowanych w LPR celów i działań

o – potencjalne efekty obojętne

- – potencjalne efekty negatywne

+ – potencjalne efekty pozytywne

-/+ – potencjalne efekty negatywne / pozytywne – zmiana w stosunku do wariantu „0”

8. Rekomendacje do zastosowania w procesie przyjmowania dokumentu

8.1 Wymagania prawne i zobowiązania dobrowolne

Organ opracowujący LPR jest zobowiązany przepisami prawa do stosowania zapisów zapewniających zachowanie zrównoważonego rozwoju. Wymogi takie między innymi wynikają z Konstytucji RP, Polityki Ekologicznej Państwa, wielu aktów prawnych i dokumentów strategicznych, ustalających cele i zasady ochrony środowiska. Zobowiązania te wynikają również z podpisanych konwencji i traktatów międzynarodowych, w tym z Traktatu Akcesyjnego z Unią Europejską.

Organ może również przyjąć zobowiązania dobrowolne, w których może zwiększyć swoje obowiązki, skrócić czas wdrażania określonych standardów bądź wprowadzić nowe, dodatkowe wymagania, związane z ochroną środowiska.

W analizowanym dokumencie, wyznaczone cele i działania, co do zasady zgodne są z wymaganiami prawa. LPR zakłada zapewnienie pełnej zgodności z celami opracowywanych strategii i programów na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Organ opracowujący projekt odnosi się do przestrzegania zasady zrównoważonego rozwoju czy unikania antropopresji i wszelkich zagrożeń dla środowiska naturalnego.

Organ nie odnosi się i nie przyjmuje dodatkowych zobowiązań w zakresie zidentyfikowanych celów i potrzeb środowiskowych.

8.2 Potencjalne konflikty między aspektami środowiskowymi a innymi

W kontekście przeprowadzonej analizy, największe potencjalne konflikty stwierdzono w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Oddziaływań potencjalnie negatywnie oddziałujących na środowisko i jego zasoby stwierdzono 26, co stanowi 8% wszystkich pól oddziaływań. Dotyczą one m.in.:

1. zmian sposobu użytkowania obecnych obiektów,
2. wprowadzenia na obszary objęte rewitalizacją nowych funkcji – adaptacja, przebudowa i/lub remonty wraz z przyległym otoczeniem
3. prac budowlano-remontowych.

8.3 Zalecenia w procesie przyjmowania dokumentu

W ramach przeprowadzonej analizy, zaproponowano podjęcie niezbędnych korekt zaproponowanych celów i działań w celu osiągnięcia wariantu najbardziej korzystnego dla środowiska. Zostały one ujęte w poniższej tabeli.

Tabela 4 Zestawienie celów/potrzeb ochrony środowiska w procesie przyjmowania LPR

Zasoby środowiskowe	Cele/potrzeby ochrony środowiska
woda	zapewnienie dobrego stanu wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych do 2015 roku
	ograniczenie ilości substancji wprowadzanych do wód
	ograniczenie zużycia wód
powierzchnia ziemi	racjonalne wykorzystanie obecnych zasobów w granicach miasta na cele mieszkalne i komunikacyjne
	ograniczenie przekształceń terenów na cele inwestycyjne, mieszkaniowe i komunikacyjne
	zmniejszenie produkcji odpadów
	ograniczenie odpadów kierowanych na składowiska
powietrze / klimat	ograniczenie ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłów wprowadzonych do atmosfery
	redukcja gazów cieplarnianych
	wzrost udziału energii odnawialnej w wykorzystaniu energii
	promocja alternatywnych środków transportu, w tym budowa niezbędnej infrastruktury dla ruchu rowerowego
fauna, flora, różnorodność biologiczna	zapewnienie różnorodności gatunków poprzez zachowanie naturalnych przestrzeni życiowych
	ochrona dziko żyjących zwierząt i roślin
	zachowanie lub odtworzenie wystarczającej różnorodności i wystarczającej powierzchni przestrzeni życiowej wszystkich dziko żyjących gatunków
krajobraz / dziedzictwo kulturowe	zachowanie niepodzielonych niezurbanizowanych obszarów
	zachowanie i tworzenie nowych korytarzy ekologicznych łączących różne środowiska
	ochrona istniejących zabytków oraz obiektów dziedzictwa kulturowego
ludność, ochrona zdrowia	redukcja emisji pyłu zawieszonego
	wprowadzenie stref ograniczonego ruchu w wyznaczonych miejscach
	rozwój potencjałów dla turystyki zdrowotnej
	promocja zdrowego stylu życia i działania z zakresu edukacji ekologicznej

Źródło: opracowanie własne

8.3.1 Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji negatywnych oddziaływań na środowisko

Kierunkiem docelowym LPR powinno być dążenie do zrównoważonego i spójnego rozwoju miasta, ukierunkowanego na ochronę unikalnych wartości przyrodniczych i kulturowych, które stanowią o jego potencjale rozwojowym. Dotyczy to m.in.:

1. gospodarki przestrzennej
2. rozwoju turystyki
3. modernizacji infrastruktury komunikacyjnej
4. rozwoju świadomości i wiedzy ekologicznej wśród mieszkańców

Jednym z głównych celów oceny oddziaływania na środowisko planów/programów jest wskazanie możliwości zapobiegania, rekompensowania lub minimalizacji niekorzystnych skutków środowiskowych realizacji zapisów tych dokumentów. W przypadku prognozy dla dokumentu o charakterze strategicznym, ważne jest wskazanie pewnych zasad postępowania w odniesieniu do realizacji poszczególnych celów. Również ocena wykonana na tym etapie, kiedy powstaje LPR, umożliwia wskazanie skutków, które bezwzględnie należy wyeliminować lub też takich, na które można zareagować właśnie na tak wczesnym etapie, zanim nastąpi decyzja wskazująca konkretne umiejscowienie danego przedsięwzięcia, lub konkretne rozwiązanie technologiczne.

Na poziomie LPR można wskazać następujące opcje działania w celu unikania, zmniejszania i kompensacji znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko:

5. rezygnacja z zaplanowanych obszarów przedsięwzięć;
6. wprowadzenie dodatkowych obszarów przedsięwzięć;
7. zmiana priorytetów poszczególnych celów i działań.

W ramach ograniczania negatywnych oddziaływań planowanych działań, powinny być stosowane określone zasady zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji poszczególnych inwestycji. Ze względu na skalę możliwych do zaistnienia konfliktów społecznych, istotną uwagę należy poświęcić kwestiom ochrony środowiska przyrodniczego i warunków życia ludzi.

Do tego typu działań ograniczających należą:

- ograniczenie zajęcia terenu,
- prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy;
- stosowania odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do okresu wegetacji i rozrodu poszczególnych gatunków;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

W przypadku niebezpieczeństwa zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie działań kompensacyjnych. Do najczęściej stosowanych rozwiązań należeć będą:

- odtwarzanie zniszczonych siedlisk w innych miejscach;
- wzmacnianie populacji;
- tworzenie alternatywnych korytarzy i połączeń ekologicznych.

W ramach oceny na poziomie poszczególnych celów i działań, zidentyfikowano przede wszystkim planowanie przestrzenne, w tym stworzenie możliwości inwestycji na terenach rewitalizowanych, rozbudowę mieszkalnictwa oraz działania związane z budową i rozwojem infrastruktury technicznej, w tym drogowej, jako obszary, które mogą powodować możliwe znaczące oddziaływania obciążające środowisko.

Wyraźnie zatem widać, że istotną rolę w realizacji celów LPR będzie miało wzmocnienie roli planowania przestrzennego oraz jego integracja z ochroną środowiska.

Uwzględniając jednak społeczno-gospodarcze cele rozwoju miasta i gminy Gołdap, nie zaleca się rezygnacji z tego rodzaju działań inwestycyjnych, a wprowadzenie pewnych korekt i minimalizowania ich oddziaływań podczas późniejszych etapów, związanych z realizacją i wdrażaniem konkretnych przedsięwzięć, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Istotne jest również zatem, by prowadzić szeroko zaplanowane działania, związane ze wsparciem przedsięwzięć infrastrukturalnych, m.in. stworzenie i wspieranie zdrowego stylu życia czy prowadzenie edukacji ekologicznej na różnych poziomach. Dzięki temu, będzie można stworzyć szansę, by z odpowiednim wyprzedzeniem potraktować zagadnienia przyjaznego dla środowiska rozwoju miasta i jego funkcji. Tego typu działania są również bardzo istotne i zalecane na poziomie planowania przestrzennego oraz wyboru sposobów i technologii realizacji poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

8.4 Zalecenia dla innych dokumentów

LPR Miasta Gołdap to opracowany, przyjęty i koordynowany przez gminę wieloletni program działań w sferze przestrzeni, urządzeń technicznych, społeczeństwa i gospodarki, zmierzający do stworzenia warunków do dalszego rozwoju określonych obszarów miasta.

Celem LPR Miasta Gołdap jest poprawa warunków technicznych budynków z wielkiej płyty dla zwiększenia bezpieczeństwa użytkowania oraz poprawy atrakcyjności zamieszkania, tym samym zostanie podniesiona jakość życia mieszkańców oraz konkurencyjność miasta.

W kontekście powiązań z innymi dokumentami, należy podzielić je na zewnętrzne i wewnętrzne.

1. Dokumenty zewnętrzne
 - a) przyjmowane są przez inne organy i instytucje
 - b) gmina i jej społeczność mogą mieć udział w ich tworzeniu, wypowiadać się na ich temat,
 - c) po ich zatwierdzeniu, dokumenty wewnętrzne powinny być spójne z nimi i realizować przyjęte i określone cele i działania na poziomie lokalnym
2. Dokumenty wewnętrzne
 - a) przyjmowane są przez właściwe organy jednostki samorządu terytorialnego
 - b) mieszkańcy gminy, zainteresowana społeczność oraz inne organy biorą udział w ich tworzeniu, opiniują i konsultują proponowane zapisy
 - c) po ich zatwierdzeniu, mają charakter kierunkowy, czasami legislacyjny i powinny być ze sobą spójne w realizacji określonej wizji rozwoju danej jednostki

Oceniany LPR należy do istotnych dokumentów wewnętrznych gminy. Wyznacza kierunki rozwoju samorządu lokalnego i potrzeby jego mieszkańców. Tym samym, powinien uwzględniać obowiązujące przepisy i wytyczne w odniesieniu do poszczególnych celów i działań.

Analizowany LPR w większości swoich zapisów obejmuje odwołania i cele związane z zapewnieniem zrównoważonego rozwoju miasta. Po rozszerzeniu ich o niezbędne korekty / rekomendacje wynikające z niniejszej analizy, będzie można wskazywać ją jako dokument, z którym powinny być zgodne również pozostałe ważne i strategiczne dokumenty wewnętrzne miasta Gołdap.

9. Monitoring

9.1 Ocena i weryfikacja wskaźników

Projekt LPR zawiera przykładowe wskaźniki rozwoju, które mają odpowiedzieć na pytanie o trafność zaplanowanych, wykonanych i zakończonych projektów w odniesieniu do potrzeb, ocenić efekty i korzyści z ich wdrożenia, a także ich wpływ na kwestie horyzontalne.

Nie odnoszą się one w sposób bezpośredni do celów środowiskowych. W związku z powyższym dla poszczególnych zasobów środowiska, podlegających analizie, zdefiniowano wskaźniki, które mogą stanowić źródło monitorowania i oceny osiągnięcia poszczególnych celów LPR. Są one komplementarne w odniesieniu do zdefiniowanych w LPR wskaźników.

Tabela 5 Zestawienie proponowanych wskaźników monitoringu realizacji LPR

Zasoby środowiskowe	Cele/potrzeby ochrony środowiska	Wskaźniki
woda	ograniczenie ilości substancji wprowadzanych do wód	ładunek zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu
	ograniczenie zużycia wód	zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności
powierzchnia ziemi	racjonalne wykorzystanie obecnych zasobów w granicach miasta na cele mieszkalne i komunikacyjne	udział gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, w tym: • tereny mieszk. • tereny przemysł. • inne tereny zabudow. • zurb. tereny niezabud. • tereny rekr. wypoczynk. • tereny komunikacyjne (drogi, tereny kolejowe, inne) • użytki kopalne
	ograniczenie przekształceń terenów na cele inwestycyjne, mieszkaniowe i komunikacyjne	udział gruntów rolnych i leśnych wyłączonych z produkcji rolniczej i leśnej
	zmniejszenie produkcji odpadów	ilość odpadów wytworzonych w ciągu roku
	ograniczenie odpadów kierowanych na składowiska	udział odpadów składowanych do wytworzonych
powietrze / klimat	ograniczenie ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłów wprowadzonych do atmosfery	emisja NO _x , SO ₂ i pyłów PM ₁₀
	redukcja gazów cieplarnianych	emisja CO ₂ , O ₃ ,
	wzrost udziału energii odnawialnej w wykorzystaniu energii	• udział energii odnawialnej w produkcji energii cieplnej • moc instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii

	promocja alternatywnych środków transportu, w tym budowa niezbędnej infrastruktury dla ruchu rowerowego	długość ścieżek rowerowych
fauna, flora, różnorodność biologiczna	zapewnienie różnorodności gatunków poprzez zachowanie naturalnych przestrzeni życiowych	udział w powierzchni całkowitej miasta: • użytków rolnych, • gruntów leśnych oraz zadrz. i zakrz. • gruntów pod wodami • użytków ekologicznych • nieużytków
	ochrona dziko żyjących zwierząt i roślin	udział obszarów chronionych w powierzchni całkowitej
	zachowanie lub odtworzenie wystarczającej różnorodności i wystarczającej powierzchni przestrzeni życiowej wszystkich dziko żyjących gatunków	udział nakładów finansowych na utrzymanie terenów zielonych, lasów i obszarów chronionych
krajobraz / dziedzictwo kulturowe	zachowanie niepodzielonych nieurbanizowanych obszarów	udział niepodzielnych nieurbanizowanych obszarów w powierzchni całkowitej miasta
	zachowanie i tworzenie nowych korytarzy ekologicznych łączących różne środowiska	udział korytarzy ekologicznych w powierzchni całkowitej miasta
	ochrona istniejących zabytków oraz obiektów dziedzictwa kulturowego	liczba obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej
ludność, ochrona zdrowia	redukcja emisji pyłu zawieszonego	emisja PM _{2,5}
	wprowadzenie stref ograniczonego ruchu w wyznaczonych miejscach	• liczba wprowadzonych stref • zmniejszenie stref o przekroczonym poziomie hałasu
	rozwój potencjałów dla turystyki zdrowotnej	liczba turystów i stopień wykorzystania miejsc noclegowych
	promocja zdrowego stylu życia i działania z zakresu edukacji ekologicznej	liczba działań z zakresu promowania zdrowego stylu życia i edukacji ekologicznej

Źródło: opracowanie własne

Proponowany zakres monitoringu dotyczący wymogów środowiskowych, jest związany bezpośrednio z celami / potrzebami ochrony środowiska wyszczególnionymi w tabeli. W szczególności monitoring będzie musiał odpowiedzieć, czy zostały zastosowane środki zalecane w ramach wykonanej oceny w przypadku działań, które mogą powodować negatywne skutki środowiskowe.

W kontekście monitoringu skutków środowiskowych LPR, konieczna jest również weryfikacja i kontrola raportów o oddziaływaniu planowanych projektów na środowisko, jeśli takowe będą wymagane dla poszczególnych przedsięwzięć na etapie ich przygotowania i realizacji.

10. Braki i trudności

W trakcie opracowywania niniejszej Prognozy oparto się na przyjętych przez organ dokumentach, przyjętych założeniach oraz przekazanych i pozyskanych informacjach.

W ramach analizy zwrócono uwagę na występujące braki i trudności:

- a) niedostępność danych na odpowiednim poziomie dokładności regionalnej lub też ich nieosiągalność przy rozsądnym (efektywnym) nakładzie pracy;
- b) brak szeregu danych w pełnym zakresie i dla wszystkich okresów i poziomów szczegółowości.

Można jednak stwierdzić, że podczas prac nad Prognozą dysponowano niezbędnymi danymi w celu przeprowadzenia szczegółowej oceny oddziaływania, zaś zebrane i otrzymane od organu dane wyjściowe były pełne i w sposób jednoznaczny umożliwiały ocenę wpływu na otaczające środowisko.

11. Spis tabel

Tabela 1	Skala pomocnicza uciążliwości hałasu	21
Tabela 2	Pomniki przyrody na terenie miasta Gołdap	29
Tabela 3	Synteza wariantowej oceny oddziaływania na środowisko	36
Tabela 4	Zestawienie celów/potrzeb ochrony środowiska w procesie przyjmowania LPR	39
Tabela 5	Zestawienie proponowanych wskaźników monitoringu realizacji LPR	42

12. Spis rysunków

Rysunek 1	Planowany obszar oddziaływania rewitalizacji w mieście Ostróda	13
Rysunek 2	Wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza w Gołdapi	24

13. Załączniki

13.1 Macierz oceny oddziaływania

kryteria oceny	oddziaływanie na środowisko														zr		
	ograniczanie emisji do środowiska								zrównoważona gospodarka energią								
	ścieki	podstawowe zanieczyszczenia powietrza	gazy "szklarniowe"	odpady	depozycja trwałych w glebie/wodach gruntowych	hałas	promieniowanie elektromagnetyczne	ograniczanie ryzyka awarii	ograniczanie strat energii	zmniejszanie/ racjonalizacja zużycia energii	zmiana struktury nośników energii	wzrost podaży energii z OZE		wody			
Cele i Działania Lokalnego Programu Rewitalizacji zabudowanych terenów mieszkaniowych wykonanych w technologii OWT w Goldapi na lata 2007-2013	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
	1. Planowane zadania przestrzenne (techniczno-materiałne)																
	Projekt nr 1 Poprawa warunków technicznych budynków z wielkiej płyty Spółdzielni Mieszkaniowej w Goldapi																
		Zadanie nr 1 Prace przygotowawcze i realizatorskie	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	K	K	PK	N	N	PK	
		Zadanie nr 2 Docieplenie i zmiana elewacji zewnętrznej budynków	PK	K	K	PN	PN	PN	K	N	N	W	W	N	N	N	
		Zadanie nr 3 Wymiana pokrycia dachowego	PK	K	K	PN	PN	PN	K	N	PK	K	K	N	N	N	
		Zadanie nr 4 Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej	N	K	K	PN	N	N	K	N	N	K	K	N	N	N	
		Zadanie nr 5 Poprawa efektywności energetycznej (termomodernizacja) budynków	PK	W	W	PN	PN	PN	N	N	PK	W	W	N	N	PK	
		Zadanie nr 6 Wymiana systemów grzewczych w częściach wspólnych budynków	PK	K	K	PN	N	PN	N	PK	W	W	N	N	N	PK	
	Projekt nr 2 Poprawa warunków technicznych budynków z wielkiej płyty administrowanych przez Administrację domów mieszkalnych Sp. z o.o.																
		Zadanie nr 1 Docieplenie elewacji z wykonaniem nowej kolorystyki budynków	PK	K	K	PN	PN	PN	PN	K	N	N	W	W	N	N	N
		Zadanie nr 2 Poprawa efektywności energetycznej (termomodernizacja) budynków	PK	W	W	PN	PN	PN	PN	N	N	PK	W	W	N	N	PK
2. Planowane zadania społeczne																	
Projekt nr 3 Modernizacja istniejących pomieszczeń usługowych na kafejkę internetową i siłownię z fitness																	
	PK	PN	PN	PN	N	PN	PN	PN	PN	PN	PN	PN	PN	N	N	PN	

- Wzmacniające (W) – służące bezpośrednio ochronie środowiska

Korzystne (K) – istotnie zwiększające szansę lub tempo minimalizacji oddziaływania na środowisko

Potencjalnie Korzystne (PK) – korzystni środowiskowe przeważają w sposób jednoznaczny nad ewentualnymi skutkami
- Potencjalnie Korzystne (PK) negatywnymi, jednak ich osiągnięcie nie jest zagwarantowane i wymaga spełnienia dodatkowych warunków;
- Neutralne (N) – nie można zidentyfikować istotnych (znaczących) pól wzajemnych oddziaływań (ani pozytywnych, ani negatywnych) poszczególnych działań z priorytetami ochrony środowiska;
- Potencjalnie Negatywne (PN) – koszty/negatywne skutki środowiskowe równoważą lub przewyższają możliwe pozytywne, związane z realizacją inwestycji, jednak ujemny bilans w tym zakresie jest uzależniony od sposobu, lokalizacji lub innych czynników związanych z realizacją danego działania (innymi słowy możliwe jest, przynajmniej częściowe wyeliminowanie negatywnych skutków, pod warunkiem odpowiedniej realizacji działań);
- Niekorzystne/hamujące (H) – realizacja określonego działania, niesie ze sobą niemożliwe do uniknięcia koszty środowiskowe, przeważające ewentualne (o ile występują) pozytywne w tym zakresie
- Konflikt (F) – realizacja danego działania niesie ze sobą niemożliwe do uniknięcia konflikty z innymi celami lub wymogami ochrony środowiska, praktycznie wykluczając możliwość ich osiągnięcia

kryteria oceny	wyrównoważone wykorzystywanie zasobów				dostęp do bezpiecznych						standardy jakościowe					ochrona i w
	drewna i biomasy	nieodnawialnych surowców i nośników energii	przestrzeni	stymulowanie proekologicznych wzorców konsumpcji i produkcji	poprawa jakości środowiska miejskiego	zapatrzenie w wodę wysokiej jakości	powszechny dostęp do bezpiecznych ekologicznie miejsc rekreacji i wypoczynku	odpowiedni stan sanitarny otoczenia	ograniczenie nadmiernego hałasu	eliminacja prekursorów ozonu	ograniczanie stopnia zapylenia (redukcja pyłu zawieszonego)	ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym				
Cele i Działania Lokalnego Programu Rewitalizacji zabudowanych terenów mieszkaniowych wykonanych w technologii OWT w Goldapi na lata 2007-2013																
1. Planowane zadania przestrzenne (techniczno-materiałne)	1	2														
Projekt nr 1 Poprawa warunków technicznych budynków z wielkiej płyty Spółdzielni Mieszkaniowej w Goldapi																
	PK	PK	PK	K	K	PK	PK	K	K	PK	PK	K	PK	PK	PK	PK
	N	K	PK	PK	PK	N	N	PK	PK	N	N	PK	K	PK	N	N
	N	K	N	PK	PK	N	N	PK	PK	N	N	PK	K	PK	N	N
	PN	K	N	PK	PK	N	N	PK	PK	N	N	PK	K	PK	N	N
	N	W	N	K	K	N	N	K	K	N	N	K	N	PK	N	PK
	N	W	N	K	K	N	N	K	K	N	N	K	PK	K	N	PK
Projekt nr 2 Poprawa warunków technicznych budynków z wielkiej płyty administrowanych przez Administrację domów mieszkalnych Sp. z o.o.																
	N	K	PK	PK	PK	N	N	PK	PK	N	N	PK	K	PK	N	N
	N	W	N	K	K	N	N	K	K	N	N	K	N	PK	N	PK
2. Planowane zadania społeczne																
Projekt nr 3 Modernizacja istniejących pomieszczeń usługowych na kafejkę internetową i siłownię z fitness	N	PN	PK	PK	K	PK	PK	PK	K	PK	PK	PN	N	PN	PK	N

- Wzmacniające (W) – służące bezpośrednio ochronie środowiska

Korzystne (K) – istotnie zwiększające szansę lub tempo minimalizacji oddziaływania na środowisko

Potencjalnie Korzystne (PK) negatywnymi, jednak ich osiągnięcie nie jest zagwarantowane i wymaga spełnienia dodatkowych warunków;

Neutralne (N) – nie można zidentyfikować istotnych (znaczących) pól wzajemnych oddziaływań (ani pozytywnych, ani negatywnych) poszczególnych działań z priorytetami ochrony środowiska;

Potencjalnie Negatywne (PN) lokalizacji lub innych czynników związanych z realizacją danego działania (innymi słowy możliwe jest, przynajmniej częściowe wyeliminowanie negatywnych skutków, pod warunkiem odpowiedniej realizacji działania);

Niekorzystne/hamujące (H) – realizacja określonego działania, niesie ze sobą niemożliwe do uniknięcia koszty środowiskowe, przeważające ewentualne (o ile występują) pozytywne w tym zakresie

Konflikt (F) – realizacja danego działania niesie ze sobą niemożliwe do uniknięcia konflikty z innymi celami lub wymogami ochrony środowiska, praktycznie wykluczając możliwość ich osiągnięcia

kryteria oceny	ochrona zasobów										adaptacja do zmian		
	zmniejszenie równowagi	ochrona zasobów przyrody nieożywionej	ochrona zasobów Głównych	stabilizacja/wyrównywanie przepływów wody	ochrona przeciwpowodziowa	niwelowanie skutków suszy							
Cele i Działania Lokalnego Programu Rewitalizacji zabudowanych terenów mieszkaniowych wykonanych w technologii OWT w Goldapi na lata 2007-2013													
	1	2	29	30	31	32	33	34	35	36	37		
	1. Planowane zadania przestrzenne (techniczno-materiałne)												
	Projekt nr 1 Poprawa warunków technicznych budynków z wielkiej płyty Spółdzielni Mieszkaniowej w Goldapi												
			PK	N	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK		
			N	N	N	N	N	N	N	N	N		
			N	N	N	N	N	N	N	N	N		
			N	N	N	N	N	N	N	N	N		
			N	N	N	N	N	N	N	N	N		
			N	N	N	N	N	N	N	N	N		
	Projekt nr 2 Poprawa warunków technicznych budynków z wielkiej płyty administrowanych przez Administrację domów mieszkalnych Sp. z o.o.												
			N	N	N	N	N	N	N	N	N		
			N	N	N	N	N	N	N	N	N		
	2. Planowane zadania społeczne												
	Projekt nr 3 Modernizacja istniejących pomieszczeń usługowych na kafejkę internetową i siłownię z fitness		N	N	N	N	N	N	N	N	N		

- Wzmacniające (W) – służące bezpośrednio ochronie środowiska

Korzystne (K) – istotnie zwiększające szansę lub tempo minimalizacji oddziaływania na środowisko

Potencjalnie Korzystne (PK) negatywnymi, jednak ich osiągnięcie nie jest zagwarantowane i wymaga spełnienia dodatkowych warunków;

Neutralne (N) – nie można zidentyfikować istotnych (znaczących) pól wzajemnych oddziaływań (ani pozytywnych, ani negatywnych) poszczególnych działań z priorytetami ochrony środowiska;

Potencjalnie Negatywne (PN) lokalizacji lub innych czynników związanych z realizacją danego działania (innymi słowami możliwe jest, przynajmniej częściowe wyeliminowanie negatywnych skutków, pod warunkiem odpowiedniej realizacji działania);

Niekorzystne/hamujące (H) – realizacja określonego działania, niesie ze sobą niemożliwe do uniknięcia koszty środowiskowe, przeważające ewentualne (o ile występują) pozytywwy w tym zakresie

Konflikt (F) – realizacja danego działania niesie ze sobą niemożliwe do uniknięcia konfliktu z innymi celami lub wymogami ochrony środowiska, praktycznie wykluczając możliwość ich osiągnięcia